

**JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2017 R. DO 31 GRUDNIA 2017 R.
SPORZĄDZONE WEDŁUG
MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ PRZYJĘTYCH PRZEZ
UNIĘ EUROPEJSKĄ**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie do jednostkowego sprawozdania finansowego BIOTON S.A.	3
Jednostkowy rachunek zysków i strat	222
Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów ogółem	22
Jednostkowy bilans	23
Jednostkowy rachunek przepływów pieniężnych	24
Zestawienie zmian w jednostkowym kapitale własnym	25
Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	26

1.1 JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE BIOTON S.A. NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 R. WRAZ Z DANymi PORÓWNAWCZYMI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2016 R. PRZYGOTOWANE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ W WERSJI ZATWIERDZONEJ PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ.

WPROWADZENIE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO BIOTON S.A.

1.1.1. Dane identyfikujące Spółkę

BIOTON Spółka Akcyjna (Spółka) z siedzibą w Warszawie, ul. Starościńska 5, zarejestrowana jest pod numerem 0000214072 w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki, zgodnie z PKD, jest:

- produkcja leków i preparatów farmaceutycznych (PKD 21.2),
- produkcja substancji farmaceutycznych (PKD 21.1).

1.1.2 Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i porównawcze dane finansowe

Sprawozdanie finansowe obejmuje okres obrachunkowy od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Porównawcze dane finansowe obejmują okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki BIOTON w dniu 06 kwietnia 2018 r.

1.1.3 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej BIOTON S.A.

Skład Zarządu BIOTON S.A.:

Aktualny skład Zarządu:

- o Pan Robert Neymann (od 15 maja 2017 r.)
- o Pan Marek Dziki (Członek Zarządu),
- o Pan Bogusław Kociński (Członek Zarządu od 12 grudnia 2017 r.),
- o Pan Adam Polonek (Członek Zarządu).

Poniżej historia zmian w składzie Zarządu od 01 stycznia 2017 r. do dnia publikacji sprawozdania finansowego.

W dniu 15 maja 2017 r. Pan Jubo Liu zrezygnował ze skutkiem natychmiastowym z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu.

W dniu 15 maja 2017 r. Rada Nadzorcza powołała pana Roberta Neymanna do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu.

W dniu 12 grudnia 2017 r. Rada Nadzorcza powołała pana Bogusława Kocińskiego do pełnienia funkcji Członka Zarządu.

Skład Rady Nadzorczej BIOTON S.A.:

Aktualny skład Rady Nadzorczej:

- o Pan Jubo Liu (Przewodniczący Rady od 15 maja 2017 r.),
- o Pan Dariusz Trzeciak (Wiceprzewodniczący Rady od 15 maja 2017 r.),
- o Pan Vaidyanathan Viswanath (Wiceprzewodniczący Rady od 22 marca 2018 r.),
- o Pan Mark Ming-Tso Chiang (Członek Rady od 15 maja 2017 r.),
- o Pan Paweł Borowy (Członek Rady od 29 września 2017 r.),
- o Pan Qi Bo (Członek Rady od 29 września 2017 r.),
- o Pan Gary He (Członek Rady od 29 września 2017 r.).

Poniżej historia zmian w składzie Rady Nadzorczej od 01 stycznia 2017 r. do dnia publikacji sprawozdania finansowego.

W dniu 07 lutego 2017 r. pan Marcin Dukaczewski, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej.

W dniu 28 marca 2017 r. Rada Nadzorcza powołała pana Yu Liang Huang do pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

W dniu 12 maja 2017 r. Pan David Martin Comberbach, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Spółki, zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 15 maja 2017 r. Pan Sławomir Ziegert, Członek Rady Nadzorczej Spółki, zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki ze skutkiem natychmiastowym.

W dniu 15 maja 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki odwołało z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki:

- o Pana Yu Liang Huang,
- o Pana Dariusza Trzeciaka.

Z tym dniem w skład Rady Nadzorczej Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało poniższe osoby:

- o Pana Dariusza Trzeciaka (jako Członka Rady spełniającego wymagania określone w § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 Statutu Spółki),
- o Pana Jubo Liu,
- o Pana Mark Ming-Tso Chiang,
- o Pana Tomasza Siembidę.

W dniu 15 maja 2017 r. Rada Nadzorcza powołała pana Jubo Liu do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej, panów Tomasza Siembidę i Dariusza Trzeciaka do pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 28 czerwca 2017 r. Rada Nadzorcza otrzymała od Pana Tomasza Siembidy, Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki, oświadczenie o rezygnacji z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki ze skutkiem natychmiastowym.

W dniu 29 września 2017 r., Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki następujące osoby:

- o Pana Pawła Borowego – Członka Rady Nadzorczej (jako Członka Rady spełniającego wymagania określone w § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 Statutu Spółki);
- o Pana Qi Bo – Członka Rady Nadzorczej;
- o Pana Gary He – Członka Rady Nadzorczej.

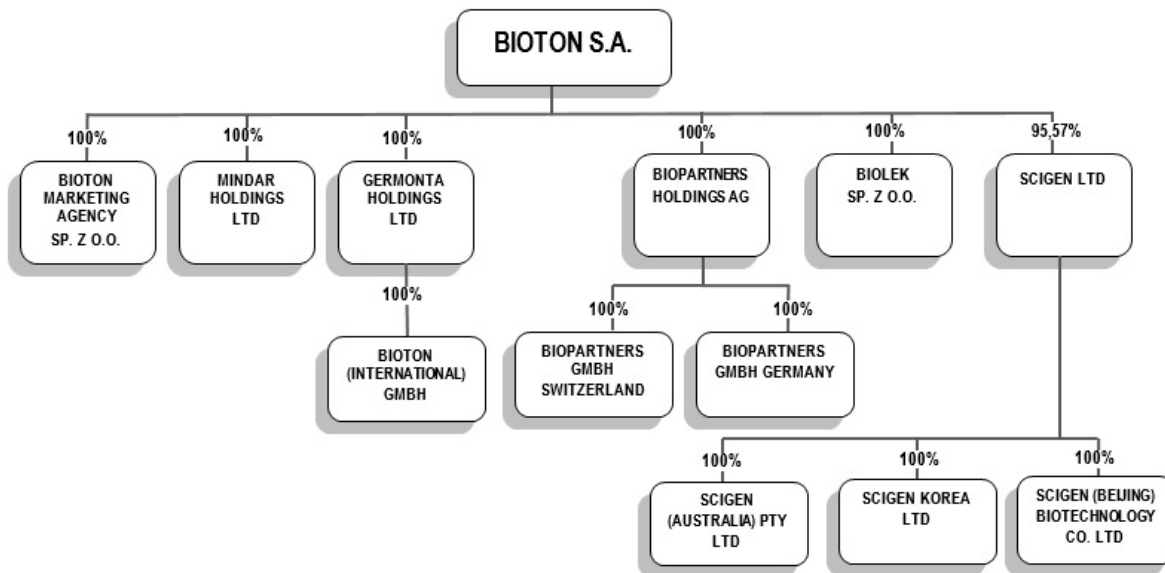
W dniu 02 października 2017 r. Pan Alejandro Gomez Blanco Członek Rady Nadzorczej Spółki, zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 22 marca 2018 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Vaidyanathan Viswanath do pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

1.1.4 Informacje o rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej BIOTON S.A.

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. BIOTON S.A. posiada następującą strukturę Grupy Kapitałowej:

31.12.2017

(a) Spółki zależne bezpośrednio od BIOTON S.A.

BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o. o.

Spółka BIOTON S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o. o., które uprawniają do wykonywania 100% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. W dniu 11 kwietnia 2012 r. spółka zmieniła nazwę z BIOTON Trade Sp. z o. o. na BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o. Spółka BIOTON S.A. uzyskała kontrolę nad spółką BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o. o. w dniu 1 lipca 1998 r.

Informacje ogólne o BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o. o.:

Firma i forma prawna:	BIOTON MARKETING AGENCY Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (poprzednio BIOTON Trade Sp. z o. o.)
Siedziba i adres:	ul. Poznańska 12, Macierzysz, 05-850 Ożarów Mazowiecki
Przedmiot działalności:	Działalność reklamowa

SciGen Ltd

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 95,57 % akcji w kapitale zakładowym spółki SciGen Ltd, które uprawniają do 95,57% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Spółka BIOTON S.A. uzyskała kontrolę nad spółką SciGen Ltd w dniu 20 marca 2006 r.

Informacje ogólne o SciGen Ltd:

Firma i forma prawna:	SciGen Limited
Siedziba i adres:	152 Beach Road, #26-07/08 Gateway East, Singapur 189721
Przedmiot działalności:	Sprzedaż hurtowa produktów leczniczych (w tym produktów biotechnologicznych).

Biopartners Holdings AG

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 100 % akcji w kapitale zakładowym spółki Biopartners Holdings AG, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Spółka BIOTON S.A. objęła kontrolę nad spółką Biopartners Holdings AG w dniu 9 marca 2007 r.

Informacje ogólne o Biopartners Holdings AG:

Firma i forma prawna:	Biopartners Holdings AG
Siedziba i adres:	Lindenstrasse 10, 6340, Baar, Szwajcaria
Przedmiot działalności:	Rozwój, produkcja i sprzedaż produktów leczniczych.

Mindar Holdings Ltd

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 100% akcji w kapitale zakładowym spółki Mindar Holdings Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Nabycie udziałów spółki Mindar oraz objęcie kontroli nastąpiło w dniu 30 marca 2006 r.

Informacje ogólne o Mindar Holdings Ltd:

Firma i forma prawna:	Mindar Holdings Limited
Siedziba i adres:	2-4 Arch.Makarios III Avenue. Capital Center, 9 piętro, 1065 Nikosia, Cypr
Przedmiot działalności:	Usługi doradcze, zarządzanie spółkami.

Germonta Holdings Ltd

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 100% akcji w kapitale zakładowym spółki Germonta Holdings Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Nabycie udziałów spółki Germonta Holdings Ltd oraz objęcie kontroli nastąpiło w dniu 29 grudnia 2006 r.

Informacje ogólne o Germonta Holdings Ltd:

Firma i forma prawna:	Germonta Holdings Limited
Siedziba i adres:	2-4 Arch.Makarios III Avenue. Capital Center, 9 piętro, 1065 Nikosia, Cypr
Przedmiot działalności:	Usługi doradcze, zarządzanie spółkami.

TRICEL S.A.

Nabycie 100% udziałów spółki TRICEL S.A. oraz objęcie kontroli nad tą spółką nastąpiło w dniu 29 lutego 2008 r. W dniu 27 kwietnia 2017 r. nastąpiło podpisanie przez spółkę BIOTON S.A. i spółkę Medwise Pharmaceuticals Limited dokumentacji niezbędnej do przeniesienia własności akcji i przelewu wierzytelności spółki TRICEL S.A. za kwotę 3.250.000,00 EUR. W wyniku transakcji spółka BIOTON S.A. sprzedała 100% posiadanych udziałów spółki TRICEL S.A.

BIOLEK Sp. z o. o.

Spółka BIOTON S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki BIOLEK Sp. z o.o., co uprawnia do wykonywania 100% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. Spółka BIOTON S.A. uzyskała kontrolę nad spółką BIOLEK Sp. z o.o. w dniu 19 października 2011 r.

Informacje ogólne o BIOLEK Sp. z o.o.:

Firma i forma prawna:	BIOLEK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba i adres:	Macierzysz, ul. Poznańska 12, 05-850 Ożarów Mazowiecki
Przedmiot działalności:	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych.

(b) Spółki zależne pośrednio poprzez SciGen Ltd

SciGen Australia PTY Ltd

Spółka SciGen Ltd jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki SciGen Australia PTY Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką SciGen Australia PTY Ltd w wyniku uzyskania kontroli nad spółką SciGen Ltd w dniu 20 marca 2006 r.

Informacje ogólne o SciGen Australia PTY Ltd:

Firma i forma prawna:	SciGen Australia PTY Limited
Siedziba i adres:	Suite 1, 13B Narabang Way, Belrose, NSW 2085
Przedmiot działalności:	Sprzedaż hurtowa produktów leczniczych (produktów biotechnologicznych).

SciGen Korea Ltd

Spółka SciGen Ltd jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki SciGen Korea Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką SciGen Korea Ltd w wyniku uzyskania kontroli nad spółką SciGen Ltd w dniu 20 marca 2006 r.

Informacje ogólne o SciGen Korea Ltd:

Firma i forma prawna:	SciGen Korea Limited
Siedziba i adres:	3rd Hyepsueng Building, 180-43 Dogok-Dong, Gangnam-Gu, Seoul 135-270, Korea
Przedmiot działalności:	Produkcja oraz sprzedaż produktów leczniczych (w tym biotechnologicznych).

SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd

Spółka SciGen Ltd jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Spółka została założona w dniu 6 czerwca 2006 r. i z tą samą datą została objęta kontrolą przez Grupę BIOTON.

Informacje ogólne o SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd:

Firma i forma prawna:	SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd
Siedziba i adres:	Room 602, 6th Floor JINMA Hotel, No. A38 Xueyuan Road, Haidian District, 100083 Pekin, Chińska Republika Ludowa
Przedmiot działalności:	Rejestracja produktów.

(c) Spółki zależne pośrednio poprzez Biopartners Holdings AG

Biopartners GmbH (Szwajcaria)

Spółka Biopartners Holdings AG jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Biopartners GmbH (Switzerland), które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Biopartners GmbH (Szwajcaria) w wyniku uzyskania kontroli nad spółką Biopartners Holdings AG w dniu 9 marca 2007 r.

Informacje ogólne Biopartners GmbH (Szwajcaria):

Firma i forma prawna:	Biopartners GmbH (Szwajcaria)
Siedziba i adres:	Lindenstrasse 10, 6340, Baar, Szwajcaria
Przedmiot działalności:	Rozwój, produkcja i sprzedaż produktów leczniczych.

Biopartners GmbH (Niemcy)

Spółka Biopartners Holdings AG jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Biopartners GmbH (Niemcy), które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Biopartners GmbH (Niemcy) w wyniku uzyskania kontroli nad spółką Biopartners Holdings AG w dniu 9 marca 2007 r.

Informacje ogólne Biopartners GmbH (Niemcy):

Firma i forma prawna:	Biopartners GmbH (Niemcy)
Siedziba i adres:	Kaiserpassage 11, D-72764 Reutlingen, Niemcy
Przedmiot działalności:	Rozwój, produkcja i sprzedaż produktów leczniczych.

(d) Spółki zależne pośrednio poprzez TRICEL S.A.

Pharmatex Italia S.r.l.

Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Pharmatex Italia S.r.l. w wyniku uzyskania kontroli nad spółką TRICEL S.A. w dniu 29 lutego 2008 r. W związku ze sprzedażą 100% udziałów w spółce TRICEL S.A. w dniu 27 kwietnia 2017 r. Grupa BIOTON utraciła kontrolę nad spółką Pharmatex Italia S.r.l.

Fisiopharma S.r.l.

Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Fisiopharma S.r.l. w wyniku uzyskania kontroli nad spółką TRICEL S.A. w dniu 29 lutego 2008 r. W związku ze sprzedażą 100% udziałów w spółce TRICEL S.A. w dniu 27 kwietnia 2017 r. Grupa BIOTON utraciła kontrolę nad spółką Fisiopharma S.r.l.

(e) Spółka zależne pośrednio poprzez Germonta Holdings Ltd

BIOTON International GmbH

Na dzień bilansowy spółka Germonta Holdings Ltd była właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki BIOTON International GmbH (poprzednie nazwy: do 29 października 2013 r. Actavis BIOTON GmbH, do 25 stycznia 2012 r. PLCH GmbH), które uprawniały do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką BIOTON International GmbH w wyniku jej nabycia poprzez spółkę Germonta Holdings Ltd w dniu 23 grudnia 2011 r. W dniu 30 stycznia 2012 r. Grupa BIOTON sprzedała 50% udziałów w spółce BIOTON International GmbH spółce Actavis Holding NWE B.V. W dniu 13 maja 2013 r. Grupa BIOTON odkupiła 50% udziałów w spółce BIOTON International GmbH od spółki Actavis Holding NWE B.V. co było spowodowane rozwiązaniem umowy JV z Grupą Actavis.

Informacje ogólne o BIOTON International GmbH:

Firma i forma prawna:	BIOTON International GmbH
Siedziba i adres:	Lindenstrasse 10, 6340 Baar, Szwajcaria
Przedmiot działalności:	Rozwój i komercjalizacja produktów leczniczych, w szczególności posiadanie praw do rejestracji, dystrybucji i sprzedaży oraz wybranych praw własności intelektualnej.

1.1.5 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

(a) Oświadczenie o zgodności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), zatwierdzonymi przez Unię Europejską wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 roku poz. 1047, tekst jednolity z późniejszymi zmianami) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi.

Z dniem 1 stycznia 2005 r. nowelizacja ustawy o rachunkowości (art. 45 ust. 1a-1c ustawy o rachunkowości) nałożyła na Spółkę obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, biorąc pod uwagę proces adaptacji MSSF przez Unię Europejską, nie występują różnice w zakresie zasad rachunkowości przyjętych przez Spółkę zgodnie z MSSF a MSSF, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Spółka nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych standardów i interpretacji, które zostały już opublikowane oraz zatwierdzone przez Unię Europejską lub przewidziane do zatwierdzenia w najbliższej przyszłości, a które wejdą w życie po dniu bilansowym.

Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Spółki za 2017 rok

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Spółki za 2017 rok:

- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),

Wyżej wymienione zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na sprawozdania finansowe Spółki za 2017.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe, następujące nowe standardy zostały wydane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE przy czym nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie) *patrz nota 35*,
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” - zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie), *patrz nota 35*,
- **MSSF 16 „Leasing”** – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie) *patrz nota 35*,
- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”** – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie), *patrz nota 35*.

Spółka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów.. Wpływ zmian wynikający z zastosowania MSSF 9, MSSF 15 i MSSF 16 przedstawiono w notcie 35.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień 06 kwietnia 2018 r. nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”** – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- **Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”** – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie, a zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczenia podatku dochodowego”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Spółki, wyżej wymienione nowe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

(b) Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie finansowe jest przedstawione w walucie złoty (PLN), która jest walutą funkcjonalną Spółki, a wszystkie wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w tysiącach złotych polskich (tys. zł). Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Spółka dokonuje szacunków na potrzeby testów na utratę wartości. Szczegółowe zasady odpisów aktualizujących wartość aktywów są opisane w zasadzie „f” i „t”

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów.

Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności.

W okresie 12 miesięcy 2017 roku Spółka odnotowała znaczący wzrost wartości przychodów ze sprzedaży z wartości 188 mln PLN na poziom 241 mln PLN, co oznacza ponad 28% wzrost w porównaniu z poprzednim okresem. W ślad za wzrostem wartości przychodów ze sprzedaży nastąpił wzrost osiągniętych zysków na poziomie marży brutto na sprzedaży do kwoty 126 mln PLN (z 87 mln PLN rok wcześniej), a także co najważniejsze wzrost zysku brutto z działalności operacyjnej do poziomu 14 mln PLN, co w porównaniu ze stratą osiągniętą w porównywanym okresie na poziomie 17 mln PLN, wskazuje na poprawę wskaźników operacyjnych oraz osiągniętych zysków z działalności operacyjnej. Natomiast na osiągniętą stratę netto największy wpływ miało dokonanie odpisu (niegotówkowa wartość) aktualizującego wartość inwestycji BIOTON S.A. w grupę SciGen Ltd, w wysokości 177 mln PLN dokonaną na podstawie raportów sporządzonych przez KPMG Advisory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.

Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki, które odbyły się w dniach 30 września 2017 roku oraz 12 stycznia 2018 roku podjęły pozytywne uchwały o dalszym istnieniu Spółki działając na podstawie art. 397 Kodeksu Sądów Handlowych uznając przedstawione przez Zarząd uzasadnienia do ww. uchwał, które to związane były z :

- (i) faktem iż bilans sporządzony przez Zarząd na dzień 30 czerwca 2017 r. podlegający przeglądowi przez audytora wykazał skumulowaną stratę (w tym stratę z lat poprzednich) w wysokości 627.898.220,75 złotych, tj. stratę przewyższającą sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz jedną trzecią kapitału zakładowego o kwotę 6.074.421,52 złotych, gdzie zasadniczym czynnikiem, który wpłynął negatywnie na wynik finansowy BIOTON S.A. były rozpoznane niezrealizowane (statystyczne) różnice kursowe wynikające z umocnienia waluty polskiej (PLN) do dolara (USD), który to czynnik (i) jest spowodowany zewnętrzną sytuacją makroekonomiczną i jest niezależny od BIOTON S.A. oraz (ii) w przypadku dalszego umocnienia kursu waluty polskiej do dolara - może prowadzić do utrzymania się w BIOTON S.A. straty przewyższającej kapitały w kolejnych okresach obrotowych.
- (ii) dokonaniem odpisu aktualizującego wartość inwestycji BIOTON S.A. w grupę SciGen Ltd, w wysokości 185.258.651,71 złotych, co doprowadziło do wykazania skumulowanej straty w wysokości 819.490.764,10 złotych, tj. straty przewyższającej sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz jedną trzecią kapitału zakładowego o kwotę 197.666.964,91 złotych, gdzie głównym czynnikiem, który wpłynął negatywnie na wynik finansowy BIOTON S.A. była aktualizacja wyceny inwestycji BIOTON S.A. w spółkę SciGen Ltd, dokonana na podstawie raportów sporządzonych przez KPMG Advisory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Wycena uwzględnia aktualną sytuację finansową oraz majątkową SciGen Ltd oraz możliwości spłaty zobowiązań SciGen Ltd wobec BIOTON S.A. z tytułu udzielonych pożyczek. Odpis aktualizujący ma charakter jednorazowy i nie będzie miał wpływu na

bieżąca płynność finansową BIOTON S.A. Kurs dolara amerykańskiego do złotówki został ustalony na dzień 1 grudnia 2017 roku.

Działania i plany Zarządu zmierzają do sukcesywnej poprawy wyników operacyjnych Spółki i Grupy Kapitałowej, głównie poprzez działania zmierzające w rozwój rynków sprzedaży eksportowych, rozwoju portfolio produktowego w kraju i zagranicą, a także wprowadzania zmian procesów organizacyjnych mających na celu poprawę efektywności wykorzystania kapitału pracującego Spółki i Grupy Kapitałowej. Główne działania zmierzają do poprawy osiąganych wyników operacyjnych, poprawy marż na wszystkich poziomach, co wiąże się również z optymalizacją procesów produkcyjnych zmierzających do zmniejszenia kosztów wytworzenia produktów, a także kontroli kosztów operacyjnych, co również będzie miało wpływ na odbudowanie poziomu kapitałów własnych Spółki i Grupy Kapitałowej.

Według stanu na dzień publikacji w dniu bilansowym wszystkie kowenanty finansowe wskazane w warunkach umów kredytowych były spełnione lub Spółka otrzymała akceptację instytucji finansowych na ich przekroczenie, co spowodowało prezentację wartości wynikających z umów kredytowych w zobowiązaniach krótkoterminowych, jednakże ich terminy spłaty nie zostały zmienione i obejmują terminy kolejnych 2 i 3 lat. W trakcie 2017 roku Spółka dokonała spłaty pożyczki do udziałowca jednocześnie zaciągając zobowiązanie w Bank of China na kwotę EUR 13 mln na okres kolejnego roku i prowadzi rozmowy związane z przedłużeniem tej umowy kredytowej na kolejne okresy. Spółka prowadzi również rozmowy z instytucjami finansującymi w aspekcie zmiany/wydłużenia okresów obowiązywania umów krótkoterminowych i przedłużenia ich na kolejne okresy. Jednocześnie wszelkie zobowiązania Spółki wynikające z harmonogramów spłat umów kredytowych realizowane są na bieżąco w ustalonych terminach.

W związku z tym uznaje się sporządzenie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego w oparciu o zasadę kontynuacji działalności za zasadne.

Przygotowując jednostkowe sprawozdanie finansowe, Spółka stosowała te same zasady rachunkowości, co opisane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym na 31 grudnia 2016 r.

(c) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne. Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne które funkcjonują jako element środka trwałego.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Jako odrębne pozycje środków trwałych ujmowane są także istotne komponenty.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości (zasada t). Koszt wytworzenia obejmuje opłaty oraz, dla odpowiednich aktywów, koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Spółki (zasada y). Amortyzacja dotycząca tych aktywów trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania, zgodnie z zasadami dotyczącymi pozostałych aktywów trwałych Spółki.

Amortyzacja środków trwałych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania rewidowane są corocznie. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej.

Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

Grupa rodzajowa	Okres amortyzacji (w latach)
Budynki i lokale	od 40 do 100
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	od 10 do 40
Kotły i maszyny energetyczne	od 14 do 28
Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	od 3 do 28

Grupa rodzajowa	Okres amortyzacji (w latach)
Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	od 7 do 28
Urządzenia techniczne	od 10 do 40
Środki transportu	od 4 do 14
Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	od 16 do 20

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne, nie dłużej jednak niż okres trwania leasingu.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie aa.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wycenia się w wartości księgowej netto. Przez wartość księgową netto rozumie się wartość początkową, tj. cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszoną o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Wydatki poniesione na remonty, które nie powodują ulepszenia lub przedłużenia okresu użytkowania środka trwałego są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. W przeciwnym wypadku są kapitalizowane.

(d) Wartości niematerialne

(i) Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Spółka posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych. Pozostałe koszty prac rozwojowych ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Koszty prac rozwojowych ujmowane są, jako wartości niematerialne i podlegają odpisom amortyzacyjnym (zob. poniżej) oraz aktualizującym z tytułu utraty wartości (zasada t).

(ii) Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne są ujmowane według cen nabycia lub kosztów poniesionych na ich wytworzenie po pomniejszeniu o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne a także odpisy z tytułu utraty ich wartości (zasada t).

(iii) Amortyzacja

Wartości niematerialne są amortyzowane według metody liniowej w okresie ich przewidywanego użytkowania
Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

- prawo wieczystego użytkowania gruntu do 33 lat,
- know how 20 lat,
- koszty prac rozwojowych 5-20 lat,
- oprogramowanie zintegrowany system informatyczny 10 lat,
- pozostałe wartości niematerialne 5 lat,

Wartości niematerialne spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie aa.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji wartości niematerialnych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według kosztu po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

(e) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w banku i w kasie, lokaty krótkoterminowe.

(f) Aktywa finansowe

(i) Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowanych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako pożyczki i należności. Wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości (zasada vi). Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

Odsetki naliczone ujmowane są w przychodach finansowych w okresie, którego dotyczą.

(ii) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do krótkoterminowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen. Krótkoterminowe aktywa finansowe są ujmowane początkowo w cenie nabycia i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Zyski lub straty z wyceny aktywów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat, w przychodach lub kosztach finansowych.

(iii) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały zakwalifikowane jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaliczone do innej kategorii aktywów finansowych. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wprowadzone do ksiąg w cenie nabycia i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Niezrealizowane zyski i straty uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny. W przypadku oprocentowanych instrumentów dłużnych zaliczanych do tej kategorii odsetki wyliczone są metodą efektywnej stopy procentowej oraz odnoszone do rachunku zysków i strat.

(iv) Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane

Spółka wycenia inwestycje w jednostki zależne i jednostki stowarzyszone w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (zasada t).

(v) Usunięcie z bilansu instrumentów finansowych

Instrument finansowy zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy. Zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub, gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

(vi) Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po

początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

W przypadku akcji notowanych na giełdzie sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, znaczny lub długotrwały spadek cen akcji uznaje się za obiektywny dowód utraty wartości.

W przypadku niektórych kategorii aktywów finansowych, np. należności z tytułu dostaw i usług, poszczególne aktywa ocenione jako te, które nie utraciły ważności, bada się pod kątem utratę wartości łącznie. Obiektywne dowody utraty wartości dla portfela należności obejmują doświadczenie Spółki w procesie windykacji należności; wzrost liczby nieterminowych płatności przekraczających średnio 90 dni, a także obserwowalne zmiany w warunkach gospodarki krajowej czy lokalnej, które mają związek z przypadkami nieterminowych spłat należności.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po amortyzowanym koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów finansowych.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o bieżącą rynkową stopę zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis z tytułu utraty wartości bezpośrednio dla wszystkich aktywów tego typu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową pomniejsza się stosując konto korygujące ich pierwotną wartość. W przypadku stwierdzenia nieściągalności danej należności z tytułu dostaw i usług, odpisuje się ją właśnie w ciężar konta odpisu aktualizującego. Natomiast jeśli uprzednio odpisane kwoty zostaną później odzyskane, dokonuje się odpowiedniego uznania konta odpisu aktualizującego. Zmiany wartości bilansowej konta odpisu aktualizującego ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów i kosztów finansowych.

W przypadku instrumentów dłużnych sklasyfikowanych jako dostępnych do sprzedaży, jeśli w kolejnym okresie obrotowym kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można racjonalnie odnieść do zdarzenia mającego miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w rachunku zysków i strat.

W przypadku instrumentów kapitałowych sklasyfikowanych jako dostępnych do sprzedaży, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte uprzednio przez wynik finansowy nie podlegają odwróceniu poprzez ten rachunek. Wszelkie zwiększenia wartości godziwej następujące po wystąpieniu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym. W przypadku instrumentów kapitałowych nienotowanych na giełdzie odpisy z tytułu utraty wartości nigdy nie podlegają odwróceniu.

(g) Transakcje w walutach obcych

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji sprawozdania finansowego Spółki jest złoty (PLN).

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio po kursie:

- kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, z którego usług Spółka korzysta dla rozliczenia danej transakcji – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut,
- średnim ustalonym przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający operację, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym Spółkę dokumencie ustalony został inny kurs – w przypadku pozostałych operacji.

Zyski lub straty kursowe powstałe w wyniku przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych lub w wyniku rozliczenia należności lub zobowiązania wyrażonego w walucie obcej są księgowane jako przychody lub koszty finansowe w rachunku zysków i strat. Na dzień bilansowy Spółka wycenia wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym przez Narodowy Bank Polski.

(h) Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku.

Materiały i towary wycenia się wg „średniej ważonej”. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania, w zależności od tego która z nich jest niższa.

Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Wartość rozchodu zapasów – ustala się według „średniej ważonej”, w przypadku półproduktów i wyrobów gotowych z zachowaniem szczegółowej identyfikacji serii.

(i) Kapitały własne

(ii) Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy Spółki wykazywany jest w wartości nominalnej zarejestrowanych akcji, wynikającej ze statutu Spółki i wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

(iii) Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej powstał z przeprowadzonych emisji akcji i jest pomniejszony o koszty emisji (z uwzględnieniem wpływu podatku dochodowego).

(iv) Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy obejmuje zakumulowane zyski/straty przeniesione z zysków zatrzymanych zgodnie z uchwałami Zgromadzenia Akcjonariuszy BIOTON S.A.

(v) Kapitał rezerwowy

Kapitały rezerwowe zawierają równowartość kosztów płatności w formie papierów wartościowych rozpoznanych zgodnie z MSSF 2, część kapitałową obligacji zamiennych na akcję oraz różnice z rozliczenia nabycia udziałów.

(vi) Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane stanowią zakumulowane zyski/(straty), które nie zostały podzielone przez Zgromadzenie Akcjonariuszy.

(j) Opodatkowanie

Podatek dochodowy jednostki obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

(i) Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

(ii) Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Spółka może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie w jakim wynika ze zobowiązania jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Spółka nie rozpoznaje podatku odroczonego od różnic przejściowych wynikających z przeliczenia pożyczek, traktowanych jako inwestycje długoterminowe, udzielonych do spółek zależnych w walutach obcych na walutę funkcjonalną.

Spółka kompensuje dla celów prezentacyjnych aktywa i rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

(k) Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Spółce ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

(i) Usługi rodzące zobowiązania

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących zobowiązania ujmuje się jako rezerwy. Za umowę rodzącą zobowiązania uważa się umowę zawartą przez Spółkę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

(ii) Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Spółka opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji i ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i niezwiązane z bieżącą działalnością podmiotu.

(l) Świadczenia pracownicze

Spółka wpłaca składki na państwowy program emerytalny o zdefiniowanych składkach. Program rządowy finansowany jest na zasadzie „płatności bieżących”, tzn. Spółka ma obowiązek opłacać składki jedynie wówczas, gdy staną się wymagalne,

a w przypadku, gdy przestanie zatrudniać osoby objęte tym systemem nie będzie zobowiązana do wypłaty żadnych dodatkowych świadczeń poza tymi, które przysługiwały jej pracownikom w przeszłości. Składki na program emerytalny o zdefiniowanych składkach obciążają rachunek zysków i strat w okresie, którego dotyczą.

Pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych jest określona w kodeksie pracy. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresu, którego dotyczą. Kwotę zobowiązań Spółki z tytułu świadczeń emerytalnych stanowi bieżąca wartość korzyści, jakie pracownicy Spółki otrzymają z chwilą przejścia na emeryturę w związku z zatrudnieniem w Spółce w bieżącym i w poprzednich okresach. Wartość zobowiązania jest oparta o metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych.

(m) Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty i pożyczki są następnie wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

(n) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania są ujmowane wg zamortyzowanego kosztu, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, które są wyceniane według wartości godziwej.

(o) Przychody przyszłych okresów i rozpoznawanie otrzymanych dotacji

Do przychodów przyszłych okresów zaliczane są dotacje otrzymywane w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z przeznaczeniem na dofinansowanie nowych inwestycji oraz dofinansowanie nowo powstałych miejsc pracy oraz dotacje z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie oczyszczalni ścieków. (Patrz nota 27).

Dotacje otrzymane rozpoznawane są jako przychody przyszłych okresów, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz Spółka spełni warunki z nimi związane.

Dotacje rządowe otrzymane jako zwrot kosztów aktywów ujmowanych przez Spółkę oraz związane z dofinansowaniem nowych miejsc pracy są ujmowane w bilansie jako przychody przyszłych okresów, a następnie systematycznie ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne w rachunku zysków i start przez okres użytkowania aktywa, w przypadku nowych miejsc pracy przez okres rozliczenia kwoty przyznanego dofinansowania.

(p) Rozliczenia międzyokresowe

Spółka dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeżeli poniesione koszty dotyczą okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono. Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują poniesione wydatki, które w przyszłych okresach będą uznawane jako koszty operacyjne lub finansowe.

Rozliczenia międzyokresowe bierne dotyczące kosztów operacyjnych i finansowych obejmują koszty poniesione w danym okresie, współmierne do przychodów danego okresu. Rozliczenia międzyokresowe bierne dotyczące kosztów operacyjnych obejmują m.in. rezerwę na niewykorzystane urlopy.

(r) Przychody

(i) Sprzedaż wyrobów gotowych i towarów

Przychody ze sprzedaży obejmują należne lub uzyskane kwoty ze sprzedaży wyrobów gotowych i towarów (pomniejszone o zwroty, rabaty i opusty) i wykazywane są w wartości netto, tj. pomniejszone o należny podatek od towarów i usług (VAT). Przychody ze sprzedaży produktów i towarów są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do produktów i towarów zostały przekazane nabywcy oraz, gdy kwotę przychodów można ustalić w wiarygodny sposób.

(ii) Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane w okresie, którego dotyczą (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej).

(iii) Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

(s) Leasing finansowy

Umowy leasingowe, w ramach których Spółka ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników aktywów klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa posiadane przez Spółkę na mocy umów leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego która z tych kwot jest niższa. Wartość początkowa aktywów używanych na podstawie umów leasingu finansowego jest następnie pomniejszana o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów używany na mocy umów leasingu finansowego jest amortyzowany przez okres krótszy z: okres leasingu lub okres ekonomicznej użyteczności. W pozostałych przypadkach Spółka stosuje okresy amortyzacji analogiczne do rzeczowych aktywów trwałych.

Opłaty leasingowe są rozdzielane na część kapitałową i odsetkową przy użyciu stałej wewnętrznej stopy zwrotu, część odsetkowa obciąża rachunek zysków i strat przez okres trwania umowy.

(t) Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy aktywa Spółki, za wyjątkiem zapasów (zasada n), aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego (zasada j) i aktywów finansowych (zasada f), dla których należy stosować inne procedury wyceny, są analizowane pod kątem występowania przesłanek utraty ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej (wartość wyższa z dwóch: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej). Za wartość użytkową uznaje się sumę zdyskontowanych przyszłych korzyści ekonomicznych, które przyniesie dany składnik aktywów.

W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Odpisów aktualizujących dokonuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia czy wystąpiły przesłanki wskazujące, że dokonany w poprzednich okresach sprawozdawczych odpis aktualizujący jest zbędny lub też za wysoki. W takim przypadku odpis lub jego część jest odwracany i wartość danego aktywa jest przywracana do wysokości, jaką miałoby ono gdyby nie dokonano wcześniej odpisu aktualizującego wartość (przy uwzględnieniu umorzenia). Odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest w rachunku zysków i strat.

(u) Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

W związku z wejściem w życie standardu MSSF 8 Segmenty operacyjne, Spółka dostosowała prezentację segmentów działalności w sprawozdaniu finansowym do wymogów tego standardu. Działalność Spółki stanowi jeden segment operacyjny. Prezentacja segmentów działalności została dokonana zgodnie z podejściem zarządczym.

(w) Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej, oraz
- zapasów wytwarzanych w znaczących ilościach w cyklu ciągłym i charakteryzujących się wysoką rotacją.

(y) Jednostki powiązane

Na potrzeby sprawozdania finansowego do jednostek powiązanych zalicza się: znaczących akcjonariuszy, spółki zależne i stowarzyszone, członków Zarządów i Rad Nadzorczych Spółki, ich najbliższe rodziny oraz podmioty przez nich kontrolowane.

(z) Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

JEDNOSTKOWY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

<i>W tysiącach złotych</i>		01.01.2017 –	01.01.2016 –
Nota		31.12.2017	31.12.2016
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	1	241 808	187 967
Koszt własny sprzedaży	2	(109 086)	(95 878)
Koszty przestojów i niewykorzystanych mocy produkcyjnych	3	(5 838)	(4 612)
Zysk brutto na sprzedaży		126 884	87 477
Pozostałe przychody operacyjne	4	5 183	8 601
Koszty sprzedaży	2	(69 588)	(67 131)
Koszty ogólnego zarządu	2	(35 415)	(35 601)
Koszty badań i rozwoju	2	(5 941)	(5 682)
Pozostałe koszty operacyjne	5	(6 915)	(4 854)
Zysk/(Strata) brutto na działalności operacyjnej		14 208	(17 190)
Przychody finansowe		6 254	55 563
Koszty finansowe		(261 039)	(20 327)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	6	(254 785)	35 236
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		(240 577)	18 046
Podatek dochodowy	7	(5 312)	(8 494)
Zysk/(Strata) netto na działalności kontynuowanej		(245 889)	26 540
Zysk/(Strata) netto za okres sprawozdawczy		(245 889)	26 540
Średnia ważona liczba akcji (w szt.) Patrz nota 20		85 864 200	85 864 200
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji (w szt.) Patrz nota 20		85 864 200	85 864 200
Zysk/(Strata) na jedną akcję z działalności kontynuowanej (w złotych)			
Podstawowy		(2,8637)	0,3091
Rozwodniony		(2,8637)	0,3091

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW OGÓŁEM

<i>W tysiącach złotych</i>		01.01.2017 –	01.01.2016 –
		31.12.2017	31.12.2016
Zysk/(Strata) netto za okres sprawozdawczy		(245 889)	26 540
Inne całkowite dochody rozpoznane bezpośrednio w kapitale¹⁾		(116)	243
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres		(246 005)	26 783

¹⁾ patrz również jednostkowe zestawienie zmian w kapitale własnym

JEDNOSTKOWY BILANS

W tysiącach złotych

		31.12.2017	31.12.2016
AKTYWA	Nota		
Aktywa trwałe		1 037 253	1 274 691
Rzeczowe aktywa trwałe	8	341 543	343 952
Wartości niematerialne	9	253 816	244 495
Długoterminowe aktywa finansowe	10	214 993	319 116
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	11	177 436	302 569
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	16	46 950	56 929
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12	108	5 243
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	13	2 407	2 387
Aktywa obrotowe		203 147	255 148
Zapasy	14	93 798	105 195
Krótkoterminowe aktywa finansowe	15	7 903	7 465
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	16	81 478	53 982
Środki pieniężne	17	15 595	69 148
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	18	4 373	4 980
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	19		14 378
A K T Y W A R A Z E M		1 240 400	1 529 839
PASYWA			
Kapitały własne	20	950 664	1 196 669
Kapitał akcyjny		1 717 284	1 717 284
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		57 131	57 131
Kapitał zapasowy		260 775	260 776
Kapitał rezerwowy	20, 32	(268 626)	(268 511)
Zyski/(Straty) zatrzymane		(815 900)	(570 011)
Zobowiązania długoterminowe		56 505	80 738
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	21	23 433	47 517
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	22	1 794	1 630
Przychody przyszłych okresów	23	20 139	20 391
Zobowiązania pozostałe	24	11 139	11 200
Zobowiązania krótkoterminowe		233 231	252 432
Kredyt w rachunku bieżącym		3 944	3 605
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	21	162 044	167 757
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	24	38 599	55 690
Inne rozliczenia międzyokresowe	25	28 644	25 380
P A S Y W A R A Z E M		1 240 400	1 529 839

JEDNOSTKOWY RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

<i>W tysiącach złotych</i>	Nota	01.01.2017– 31.12.2017	01.01.2016– 31.12.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(Strata) netto		(245 889)	26 540
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	8 9	24 612	23 418
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych netto		62 855	(25 252)
Odsetki i dywidendy zapłacone netto		4 237	2 735
(Zyski)/straty z działalności inwestycyjnej		170 335	7 312
Pozostałe pozycje netto		4 170	(19 531)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego		20 320	15 222
Zmiana kapitału obrotowego:			
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów	14	11 397	(22 823)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	16	(18 871)	33 045
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych	13 18	5 129	(8 982)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	24 25	(13 824)	(5 121)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu rezerw	22 25	74	(2 894)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu przychodów przyszłych okresów	23 25	48	10 608
Środki pieniężne z działalności operacyjnej		4 273	19 055
Przepływ środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy:		13 984	27 260
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		278	3 534
Z aktywów finansowych (sprzedane udziały)		13 706	23 726
Pozostałe wpływy		-	-
Wydatki:		(33 885)	(23 223)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(32 091)	(20 239)
Nabycie aktywów finansowych (udzielone pożyczki)		(168)	(2 616)
Pozostałe wydatki		(1 626)	(368)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(19 901)	4 037
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		26.3	
Wpływy:		64 223	82 905
Kredyty i pożyczki	21	64 223	82 905
Wydatki:		(102 148)	(51 740)
Spłaty kredytów i pożyczek	21	(87 245)	(39 887)
Odsetki	5	(9 842)	(7 164)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(5 061)	(4 689)
Inne wydatki finansowe		-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(37 925)	31 165
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, (w tym zmiana środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych w 2017 r. (305) tys. PLN, w 2016 r. 35 tys. PLN)			
		(53 553)	54 257
Środki pieniężne na początek okresu		69 148	14 891
Środki pieniężne na koniec okresu:		15 595	69 148
Kredyt w rachunku bieżącym	21	(3 944)	(3 605)
Środki pieniężne na koniec okresu po wyłączeniu kredytów w rachunku		11 651	65 543

JEDNOSTKOWE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski/(Straty) zatrzymane	Kapitał razem
Dwanaście miesięcy zakończone 31 grudnia 2016 r.						
Stan na 31 grudnia 2016 r.	1 717 284	57 131	260 775	(268 510)	(570 011)	1 196 669
Korekta błędów	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 r. po korekcie	1 717 284	57 131	260 775	(268 510)	(570 011)	1 196 669
Zysk/(Strata) netto w okresie	-	-	-	-	(245 889)	(245 889)
Wycena aktuarialna rezerwy emerytalnej- <i>patrz nota 22</i>	-	-	-	(143)	-	(143)
Aktywo na podatek odroczone od wyceny aktuarialnej – <i>patrz nota 12</i>	-	-	-	27	-	27
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres	-	-	-	(116)	(245 889)	(246 005)
Stan na 31 grudnia 2017 r.	1 717 284	57 131	260 775	(268 626)	(815 900)	950 664

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski/(Straty) zatrzymane	Kapitał razem
Dwanaście miesięcy zakończone 31 grudnia 2015 r.						
Stan na 31 grudnia 2015 r.	1 717 284	57 131	260 775	(268 003)	(596 551)	1 170 636
Korekta błędów	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2015 r. po korekcie	1 717 284	57 131	260 775	(268 003)	(596 551)	1 170 636
Zysk/(Strata) netto w okresie	-	-	-	-	26 540	26 540
Wycena aktuarialna rezerwy emerytalnej- <i>patrz nota 22</i>	-	-	-	300	-	300
Aktywo na podatek odroczone od wyceny aktuarialnej – <i>patrz nota 12</i>	-	-	-	(57)	-	(57)
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres	-	-	-	243	26 540	26 782
Koszt płatności w formie papierów wartościowych – opcje dla kadry kierowniczej korekty	-	-	-	(750)	-	(750)
Stan na 31 grudnia 2016 r.	1 717 284	57 131	260 775	(268 510)	(570 011)	1 196 669

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Segmenty działalności

Działalność Spółki stanowi jeden segment operacyjny.

	01.01.2017-31.12.2017		01.01.2016-31.12.2016	
	(w tys. PLN)	struktura (w %)	(w tys. PLN)	struktura (w %)
Przychody ze sprzedaży – struktura asortymentowa				
Insulina	179 797	74,4%	142 427	75,8%
Wyroby gotowe	179 797	74,4%	142 427	75,8%
Doustne leki przeciwcukrzycowe	16 451	6,8%	12 071	6,4%
Antybiotyki	3 171	1,3%	4 962	2,6%
Anestetyki	11 883	4,9%	10 664	5,7%
Kardio	3 087	1,3%	2 683	1,4%
Paski	-	-	1 186	0,6%
Pozostałe towary i materiały	19 040	7,9%	9 376	5,0%
Towary i materiały	53 632	22,2%	40 942	21,8%
Usługi¹⁾	8 379	3,5%	4 599	2,4%
Przychody ze sprzedaży ogółem	241 808	100,0%	187 967	100,0%

Przychody ze sprzedaży – struktura geograficzna

W tysiącach złotych

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Rynek europejski, w tym:	166 160	122 424
Polska	149 259	113 190
Pozostałe kraje	16 901	9 234
Rynek azjatycki, w tym:	70 700	62 653
Chiny	37 658	33 196
Singapur	20 648	16 355
Wietnam	10 850	11 555
Pozostałe	1 544	1 547
Pozostałe rynki	4 948	2 890
Przychody ze sprzedaży ogółem	241 808	187 967

Przychody ze sprzedaży do segmentów geograficznych zostały alokowane w oparciu o miejsce siedziby klienta, do którego była wystawiona faktura sprzedaży a nie docelowy rynek sprzedaży.

Przychody ze sprzedaży – struktura wg klientów

W 2017 r. klientów, do których sprzedaż stanowiła ponad 10% przychodów ogółem, było czterech, w tym trzech klientów z Polski (Klient 1 kwota 34 675 tys. PLN, Klient-2 kwota 34 022 tys. PLN, Klient-3 kwota 26 876 tys. PLN) i jeden klient z Chin 25 947 tys. PLN.

W 2016 r. klientów, do których sprzedaż stanowiła ponad 10% przychodów ogółem, było czterech, w tym trzech klientów z Polski (Klient 1 kwota 25.501 tys. PLN, Klient-2 kwota 20 884 tys. PLN, Klient-3 kwota 20 381 tys. PLN) i jeden klient z Chin 19 959 tys. PLN.

Objaśnienia dotyczące sezonowości i cykliczności

Sprzedaż insuliny charakteryzuje się stosunkowo niewielkimi wahaniami sezonowymi w odniesieniu do przyjmowania leków przez pacjentów. Ze względu na przewlekły charakter choroby oraz długi okres stosowania preparatów przez pacjentów, sprzedaż insuliny utrzymuje się na podobnym poziomie we wszystkich miesiącach roku (z wyjątkiem miesięcy wakacyjnych, tradycyjnie najmniej korzystnych dla przemysłu farmaceutycznego). Jednakże należy zauważyć, że większość nowych przypadków cukrzycy jest diagnozowana w czasie, kiedy pacjent cierpi na infekcje. Zakażenia mogą także zaburzyć równowagę metaboliczną pacjentów już leczonych z powodu cukrzycy. Dlatego pacjenci najczęściej zmieniają sposób leczenia wiosną i jesienią i wtedy też rozpoznaje się większość nowych przypadków cukrzycy. Wahanie kwartalnej sprzedaży mogą nastąpić w odniesieniu do realizowanej sprzedaży do dystrybutorów, którzy są klientami Spółki i dokonują zakupów według określonych zamówień, które różnią się swoją wielkością i wartością co powoduje wahanie sprzedaży w poszczególnych miesiącach czy kwartałach.

1. Przychody ze sprzedaży

W tysiącach złotych

	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Przychody ze sprzedaży produktów gotowych	179 797	142 427
Przychody ze sprzedaży usług	8 379	4 598
Przychody ze sprzedaży towarów	53 632	40 942
	241 808	187 967

2. Koszty wg rodzajów

<i>W tysiącach złotych</i>	Nota	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Amortyzacja, w tym:		24 612	23 418
- rzeczowych aktywów trwałych	8	15 086	14 115
- wartości niematerialnych	9	9 526	9 302
Zużycie materiałów i energii		47 523	41 331
Podatki i opłaty		2 598	2 765
Usługi obce, w tym:		76 325	82 129
- marketingowe		50 030	53 215
- doradcze		8 212	7 771
- badania produktów		4 199	4 727
- informatyczne		3 089	2 795
- pozostałe		10 795	13 621
Wynagrodzenia		38 734	35 634
Świadczenia na rzecz pracowników		8 633	7 507
Pozostałe, w tym:		11 433	10 048
- reklama		1 047	664
- opłaty licencyjne		7 043	6 130
- ubezpieczenia		1 833	1 888
- pozostałe		1 510	1 366
Razem koszty wg rodzajów		209 858	202 832
Koszty sprzedaży (wartość ujemna)		(69 588)	(67 131)
Koszty ogólnego zarządu (wartość ujemna)		(35 415)	(35 601)
Koszty badań i rozwoju		(5 941)	(5 682)
Koszty niewykorzystanych mocy produkcyjnych i przestoju	3	(5 838)	(4 612)
Zmiana stanu produktów		52 921	51 178
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby (wartość ujemna)		(75 063)	(79 529)
Koszt sprzedanych produktów		70 934	61 455
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		38 152	34 423
Koszt własny sprzedaży		109 086	95 878

Koszty wynagrodzeń

<i>W tysiącach złotych</i>	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Wynagrodzenia	38 734	35 634
Ubezpieczenia społeczne	6 558	5 885
Koszty płatności w formie papierów wartościowych (<i>patrz nota 32</i>)	-	-
Świadczenia BHP	381	317
Szkolenia i dokształcanie	559	344
Pozostałe	1 135	961
	47 367	43 141

Wynagrodzenie wypłacone lub należne osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących – patrz nota 31.

3. Koszty przestoju i niewykorzystanych mocy produkcyjnych

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty przestoju	3 708	3 782
Koszty niewykorzystanych mocy produkcyjnych	2 130	830
	5 838	4 612

4. Pozostałe przychody operacyjne

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
a) zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	155
b) rozwiązanie rezerw na świadczenia pracownicze	245	-
c) rozwiązanie odpisów aktualizujących aktywa obrotowe ¹⁾	2 392	5 486
d) pozostałe, w tym:	2 546	2 960
- sprzedaż materiałów	740	60
- odszkodowania	80	118
- dotacje	752	752
- pozostałe	974	2 030
	5 183	8 601

Stan za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

¹⁾Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności w pozostałych jednostkach

W 2016 w kwocie rozwiązanych odpisów aktualizujących aktywa obrotowe w wysokości 5 486 tys. PLN kwota 4 730 tys. PLN stanowi rozwiązane odpisy aktualizujące na należności od ZAO BIOTEC w wysokości 2 008 tys. PLN oraz SIA BALTFARMA w wysokości 2 722 tys. PLN.

5. Pozostałe koszty operacyjne

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016 - 31.12.2016
a) strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	327	-
b) aktualizacja wartości aktywów niefinansowych, w tym:	1 422	311
- niefinansowych aktywów obrotowych (z tytułu):		
- odpisy aktualizujące materiały	-	-
- odpisy aktualizujące półprodukty	-	-
- odpisy aktualizujące produkty	32	66
- odpisy aktualizujące towary	414	174
- odpisy aktualizujące należności	976	71
c) utworzone rezerwy (z tytułu)	-	650
- rezerwa na odprawy emerytalne	-	419
- rezerwa na urlopy	-	231
d) pozostałe, w tym:	5 166	3 893
- składki na rzecz organizacji	13	18
- darowizny	764	589
- koszt sprzedaży materiałów	632	44
- likwidacje majątku obrotowego	1 950	2 825
- pozostałe koszty	1 807	417
	6 915	4 854

6. Przychody/(Koszty) finansowe netto

W tysiącach złotych

	01.01.2017 - 31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
A. Przychody finansowe z tytułu odsetek, w tym:	5 700	5 439
a) z tytułu udzielonych pożyczek, w tym:	5 658	5 412
- od jednostek powiązanych	5 604	5 336
- od pozostałych jednostek	54	76
b) pozostałe odsetki	42	27
- od pozostałych jednostek	42	27
B. Zysk ze zbycia aktywów finansowych	-	-
C. Inne przychody finansowe, w tym:	554	50 124
a) dodatnie różnice kursowe	-	30 733
b) pozostałe, w tym:	554	19 391
- umorzone pożyczki od jednostek powiązanych ¹⁾	-	19 391
- poręczenia pożyczek	500	-
- pozostałe	54	-
Przychody finansowe, razem	6 254	55 563
D. Koszty finansowe z tytułu odsetek, w tym:	10 830	9 369
a) od kredytów i pożyczek	9 698	7 880
- dla jednostek powiązanych	4 125	413
- dla pozostałych jednostek	5 573	7 467
b) pozostałe odsetki	1 132	1 489
- dla pozostałych jednostek	1 132	1 489
E. Odpisy aktualizujące aktywa finansowe, w tym:	177 307	6 982
a) pożyczki	52 174	6 441
- od jednostek powiązanych ²⁾	52 174	6 441
b) należności	-	541
- od jednostek powiązanych ²⁾	-	541
c) udziały ²⁾	125 133	-
- od jednostek powiązanych	125 133	-
F. Strata ze zbycia aktywów finansowych (patrz również nota 19)	1 781	478
G. Inne koszty finansowe, w tym:	71 121	3 498
a) ujemne różnice kursowe	66 251	-
b) pozostałe, w tym:	4 870	3 498
- pozostałe	4 870	3 498
Koszty finansowe, razem	261 039	20 327
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(254 785)	35 236

Stan za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

²⁾ W dniu 04 grudnia 2017 roku Spółka otrzymała od KPMG Advisory sp. z o. o. sp. k. („KPMG”): (i) raport z oszacowania wartości godziwej akcji spółki zależnej SciGen Ltd z siedzibą w Singapurze („SciGen”) („Raport 1”) oraz (ii) raport z oszacowania wartości godziwej aktywa należącego do SciGen w postaci licencji zezwalającej na obrót produktami leczniczymi w postaci rekombinowanej insuliny ludzkiej („Licencja”) oraz umów o udział w zysku („Raport 2”). Oba raporty sporządzone zostały na dzień 30 września 2017 roku i wykazują wartości w dolarach amerykańskich.

Wycena akcji SciGen została dokonana metodą dochodową z wykorzystaniem analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz pomocniczo metodą rynkową. Wycena Licencji oraz umów o udział w zysku została dokonana metodą dochodową z wykorzystaniem modelu wielookresowej nadwyżki dochodów z aktywów (MEEM). Oba raporty zostały przygotowane przy założeniu stopy dyskontowej wyceny (średniego ważonego kosztu kapitału) na poziomie 11,3%.

Wyceny wykazały, że wartość godziwa łącznego zaangażowania w SciGen (w tym Licencji oraz umów o udział w zysku) wynosi od 58,7 mln USD do 64,1 mln USD. Spółka przyjęła na wewnętrzne potrzeby wartość godziwą na poziomie 61,4 mln USD, tj. średnią

arytmetyczną łącznych wartości wskazanych w Raporcie 1 oraz Raporcie 2 i w dniu 04 grudnia 2017 dokonała odpisu aktualizującego. Spółka otrzymała od KPMG podsumowanie kluczowych wniosków z analizy opcji strategicznych dotyczących dalszego zaangażowania kapitałowego w SciGen, które po dokonaniu analizy potrzeb rozwojowych Spółki i przeprowadzonych projektów rekomendował Radzie Nadzorczej. W dniu 12 grudnia 2017 r. Rada Nadzorcza wyraziła zgodę na rozpoczęcie działań związanych z dalszą inwestycją w spółkę zależną SciGen, mających na celu pozyskanie inwestora, który za umówionym wynagrodzeniem nabyłby zaangażowanie w SciGen, połączone z przejęciem przez Spółkę od SciGen praw do licencji zezwalającej na obrót produktami leczniczymi w postaci rekombinowanej insuliny ludzkiej oraz nabyciem od SciGen znaków towarowych „Scilin”. W roku 2018 do dnia publikacji sprawozdania finansowego Zarząd Spółki realizował aktywne działania zmierzające do znalezienia inwestora. Na dzień bilansowy Spółka nie identyfikuje aktywów przeznaczonych do sprzedaży w związku z brakiem spełnienia wymogów wynikających z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. odpis na udziałach SciGen wynosił 125 133 tys. PLN a na pożyczkach 52 174 tys. PLN, wartość netto łącznego zaangażowania w SciGen wynosiła 61,4 mln USD. *Patrz również noty 10 i 11.*

Stan za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

¹⁾Inne przychody finansowe z tytułu umorzonych pożyczek od jednostek powiązanych dotyczą pożyczek otrzymanych od MINDAR HOLDINGS Ltd i GERMONTA HOLDINGS Ltd. w ramach rozliczenia transakcji sprzedaży ZAO INDAR *Patrz również noty 19 i 29.1.a.*

²⁾Spółka utworzyła odpis na aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży w wysokości 5 966 tys. PLN, w tym od udzielonych pożyczek do jednostek powiązanych do Tricela 4 715 tys. PLN i do Fisiopharmy 649 tys. PLN oraz na należności od jednostek powiązanych Pharmatex w wysokości 602 tys. PLN. *Patrz również noty 15, 16, 19 i 26.*

7. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat

<i>W tysiącach złotych</i>	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Podatek dochodowy bieżący		
Podatek dochodowy za rok bieżący	149	-
Podatek odroczony		
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych	5 162	(8 494)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	5 312	(8 494)
<i>Przypadający na :</i>		
Działalność kontynuowaną	5 312	(8 494)
Działalność zaniechaną		
	5 312	(8 494)

Efektywna stopa podatkowa

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017		31.12.2016	
	%	kwota	%	kwota
Zysk/(Strata) z działalności kontynuowanej		(240 577)		18 046
Zysk/(Strata) z działalności zaniechanej		-		-
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		(240 577)		18 046
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	19	(45 710)	19	3 429
Przychody niepodlegające opodatkowaniu		(238)		(287)
Przychody podatkowe niestanowiące przychodów rachunkowych		351		469

W tysiącach złotych	31.12.2017		31.12.2016	
	%	kwota	%	kwota
Koszty podatkowe niestanowiące kosztów rachunkowych		5 870		-
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów, w tym:		34 801		2 042
- odpisy aktualizujące prace rozwojowe		114		-
- koszty spisanych należności		-		276
- koszty spisanych pożyczek		9 913		1 224
- koszty spisanych udziałów		23 775		-
-koszty finansowania spółek		845		462
- amortyzacja		154		80
Nieujęte aktywa na podatek odroczone z tytułu wyceny pożyczek (różnice kursowe)		10 238		(1 962)
Koszty podatkowe udziałów przeznaczonych do sprzedaży		-		(12 185)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	2,21	5 312	4,71	(8 494)

8. Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

W tysiącach złotych	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto środków trwałych					
Wartość brutto na 1 stycznia 2017 r.	189 768	250 366	1 579	16 353	458 066
Zwiększenia (z tytułu):	2 732	7 191	2 020	5 271	17 214
- zakup	-	-	-	-	-
- ze środków trwałych w budowie	2 732	7 174	10	5 271	15 187
- pozostałe	-	17	2 010	-	2 027
Zmniejszenia (z tytułu):	-	(346)	(381)	(6)	(733)
- sprzedaż	-	-	(213)	-	(213)
- likwidacja	-	(306)	(168)	-	(474)
- pozostałe	-	(40)	-	(6)	(46)
Wartość brutto na 31 grudnia 2017 r.	192 500	257 211	3 218	21 618	474 547
Wartość brutto na 1 stycznia 2016 r.	189 067	250 611	3 115	15 853	458 646
Zwiększenia (z tytułu):	827	6 016	118	510	7 471
- zakup	-	-	-	-	-
- ze środków trwałych w budowie	827	6 014	18	510	7 369
- pozostałe	-	2	100	-	102
Zmniejszenia (z tytułu):	(126)	(6 261)	(1 654)	(10)	(8 051)
- sprzedaż	-	(14)	(445)	-	(459)
- likwidacja	(126)	(6 167)	(1 209)	(10)	(7 512)
- pozostałe	-	(80)	-	-	(80)
Wartość brutto na 31 grudnia 2016 r.	189 768	250 366	1 579	16 353	458 066
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości					

W tysiącach złotych	31.12.2017			31.12.2016	
		%	kwota	%	kwota
Umorzenie oraz odpisy z tytułu					
utruty wartości na 1 stycznia 2017 r.	24 520	103 112	1 288	7 485	136 404
Zwiększenia (z tytułu)	2 483	10 944	473	1 186	15 086
- amortyzacja za okres I-XII	2 483	10 944	473	1 186	15 086
Zmniejszenia (z tytułu):	-	(325)	(380)	-	(705)
- sprzedaż	-	-	(213)	-	(213)
- likwidacja	-	(302)	(167)	-	(469)
- pozostałe	-	(23)	-	-	(23)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu					
utruty wartości na 31 grudnia 2017 r.	27 003	113 731	1 381	8 671	150 785
Umorzenie oraz odpisy z tytułu					
utruty wartości na 1 stycznia 2016 r.	22 090	98 686	2 602	6 628	130 006
Zwiększenia (z tytułu)	2 457	10 516	262	866	14 101
- amortyzacja za okres I-XII	2 457	10 516	262	866	14 101
Zmniejszenia (z tytułu):	(27)	(6 090)	(1 577)	(9)	(7 703)
- sprzedaż	-	(14)	(368)	-	(382)
- likwidacja	(27)	(5 998)	(1 057)	(9)	(7 091)
- pozostałe	-	(78)	(152)	-	(230)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu					
utruty wartości na 31 grudnia 2016 r.	24 520	103 112	1 288	7 485	136 404
Wartość netto					
na 1 stycznia 2017 r.	165 248	147 254	291	8 865	321 661
na 31 grudnia 2017 r.	165 497	143 480	1 838	12 947	323 762
na 1 stycznia 2016 r.	166 977	151 925	513	9 225	328 640
na 31 grudnia 2016 r.	165 248	147 254	291	8 865	321 661
Wartość netto rzeczowych aktywów					
trwałych na 31 grudnia 2017, w tym:					
- środki trwałe, w tym:					323 762
- środki trwałe w leasingu		13 351	1 731	182	15 264
- środki trwałe w budowie					17 782
Wartość netto rzeczowych aktywów					
trwałych na 31 grudnia 2016, w tym:					
- środki trwałe, w tym:					321 661
- środki trwałe w leasingu		15 334	105	303	15 742
- środki trwałe w budowie					22 291

Na dzień 31 grudnia 2017 Spółka przeanalizowała przesłanki do wystąpienia utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych. W wyniku przeprowadzonej analizy nie stwierdzono przesłanek do utraty wartości i konieczności odpisów.

Na niektórych środkach trwałych ustanowione jest zabezpieczenie kredytów bankowych i obligacji (patrz nota 21). Na koniec okresów sprawozdawczych wartość zabezpieczeń była następująca:

- 31 grudnia 2017 r. – 115 572 tys. PLN, zabezpieczenia dotyczą kredytów,

- 31 grudnia 2016 r. – 112 425 tys. PLN, zabezpieczenia dotyczą kredytów.

Środki trwałe w budowie

Na koniec okresu sprawozdawczego nakłady na środki trwałe w budowie wyniosły łącznie 17 782 tys. PLN i dotyczyły realizowanych przez Spółkę zadań związanych m.in. z nakładami zaliczanymi do budynków i budowli o wartości 2 031 tys. PLN, do maszyn i urządzeń o wartości 9 668 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. nakłady wynosiły 22 291 tys. PLN i odpowiednio dla w/w kategorii 3 837 tys. PLN, 13 942 tys. PLN).

Środki trwałe w budowie (w tysiącach złotych)	31.12.2017	31.12.2016
Budynki i budowle	2 031	3 837
- budowa budynku wielozadaniowego	2 031	3 837
Maszyny i urządzenia	15 751	18 454
- dla bazy wytwórczej do produkcji leków otrzymywanych na drodze biotechnologicznej w Macierzyszu	9 668	13 942
- pozostałe	6 083	4 512
	17 782	22 291

9. Wartości niematerialne

W tysiącach złotych

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje, patenty, licencje, oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne *	Prace rozwojowe w realizacji	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto wartości niematerialnych					
Wartość brutto na 1 stycznia 2017 r.	40 694	17 857	181 512	100 500	340 563
Zwiększenia z tytułu:	-	2 443	-	17 394	19 837
- zakup	-	-	-	2 757	2 757
- rozliczone prace rozwojowe	-	-	-	-	-
- prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	-	2 443	-	14 637	17 080
- pozostałe	-	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu:	-	(1 960)	-	(990)	(2 950)
- likwidacje	-	(1 960)	-	-	(1 960)
- rozliczone prace rozwojowe	-	-	-	(390)	(390)
- trwała utrata wartości	-	-	-	(600)	(600)
Wartość brutto na 31 grudnia 2017 r.	40 694	18 340	181 512	116 904	357 450
Wartość brutto na 1 stycznia 2016 r.					
Wartość brutto na 1 stycznia 2016 r.	39 036	17 857	133 953	84 980	275 826
Zwiększenia z tytułu:	1 658	-	47 559	18 138	67 355
- zakup	-	-	47 559	3 161	50 720
- rozliczone prace rozwojowe	1 658	-	-	-	1 658
- prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	-	-	-	7 569	7 569
- pozostałe	-	-	-	7 408	7 408
Zmniejszenia z tytułu:	-	-	-	(2 618)	(2 618)
- likwidacje	-	-	-	(6)	(6)
- rozliczone prace rozwojowe	-	-	-	(2 612)	(2 612)
Wartość brutto na 31 grudnia 2016 r.	40 694	17 857	181 512	100 500	340 563
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości					
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2017 r.					
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2017 r.	18 150	13 870	64 048	-	96 068
Zwiększenia z tytułu:	2 308	1 234	5 984	-	9 526
- amortyzacja za okres I-XII	2 308	1 234	5 984	-	9 526
Zmniejszenia z tytułu:	-	(1 960)	-	-	(1 960)
- likwidacje	-	(1 960)	-	-	(1 960)
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2017 r.	20 458	13 144	70 032	-	103 634
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2016 r.					
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2016 r.	15 654	11 851	59 363	-	86 868
Zwiększenia z tytułu:	2 496	2 019	4 685	-	9 200
- amortyzacja za okres I-XII	2 496	2 019	4 685	-	9 200
Zmniejszenia z tytułu:	-	-	-	-	-
- likwidacje	-	-	-	-	-
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2016 r.	18 150	13 870	64 048	-	96 068

W tysiącach złotych	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje, patenty, licencje, oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne*	Prace rozwojowe w realizacji	Wartości niematerialne razem
na 1 stycznia 2017 r.	22 544	3 987	117 464	100 500	244 495
na 31 grudnia 2017 r.	20 235	5 198	114 479	116 904	235 816
na 1 stycznia 2016 r.	23 382	6 006	74 590	84 981	188 959
na 31 grudnia 2016 r.	22 544	3 987	117 464	100 500	244 495

*Do pozostałych wartości niematerialnych Spółka zakwalifikowała min.: prawa do produkcji, używania, zbytu, sprzedaży i dystrybucji insuliny zakupione w 2006 r. od firmy Ferring, w 2017 r. kwota 61 557 tys. PLN (w 2016 r. kwota 64 753 tys. PLN), okres amortyzacji prawa kończy się w kwietniu 2037 r., prawa wieczystego użytkowania gruntów w 2017 r. kwota 3 455 tys. PLN (w 2016 r. kwota 3 624 tys. PLN) oraz nabytą przez Spółkę od SciGen Ltd wartość niematerialną na podstawie umowy z dnia 8 lipca 2014 r. dotyczącą nabycia materiałów i opracowania „Design Package” związanego z procesem produkcji rekombinowanej ludzkiej insuliny a rozliczoną na dzień 30 grudnia 2016 r., w 2017 r. kwota 45 219 tys. PLN (w 2016 r. kwota 47 559 tys. PLN).

Koszty amortyzacji wartości niematerialnych są alokowane do kosztu własnego sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, kosztów sprzedaży oraz kosztów badań i rozwoju.

Prace rozwojowe w realizacji

Na koniec okresu sprawozdawczego nakłady na prace rozwojowe oraz wartości niematerialne w realizacji wyniosły łącznie 116 904 tys. PLN i dotyczyły min. nakładów na rejestracje nowych produktów, w tym procedury rejestracyjne insuliny klasycznej w związku ze zwiększeniem skali produkcji i ich rejestracji na innych terytoriach w kwocie 16 673 tys. PLN oraz nakładów na nowe technologie, w tym rozwój analogów insuliny w kwocie 99 260 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. wyniosły łącznie 100 500 tys. PLN i dotyczyły nakładów na rejestracje insuliny klasycznej w związku ze zwiększeniem skali produkcji i ich rejestracji na innych terytoriach w kwocie 18 556 tys. PLN oraz nakładów na nowe technologie, w tym rozwój analogów insuliny w kwocie 81 723 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2017 Spółka przeanalizowała przesłanki do wystąpienia utraty wartości posiadanych wartości niematerialnych. W wyniku przeprowadzonej analizy nie stwierdzono przesłanek do utraty wartości i konieczności odpisów.

10. Długoterminowe aktywa finansowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) pożyczki do jednostek powiązanych, w tym:	214 993	319 116
- do jednostek zależnych	214 993	319 116
b) instrumenty finansowe (aktywa finansowe dostępne do sprzedaży)	-	-
	214 993	319 116

Zmiana stanu długoterminowych aktywów finansowych

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	319 116	339 777
Zwiększenia z tytułu:	5 460	17 064
a) w jednostkach powiązanych	5 460	5 217
- udzielone pożyczki	132	131
- odsetki od pożyczek	5 328	5 086
b) wycena pożyczek do jednostek powiązanych	-	11 847
Zmniejszenia z tytułu:	(109 583)	(37 725)
a) rozliczenie wzajemnych wierzytelności, w tym:	(3 461)	(37 725)
- kapitał	(2 959)	(31 659)
- odsetki	(502)	(6 066)
b) odpisy aktualizujące pożyczkę do SciGen (<i>patrz również nota 6 i 11</i>)	(52 174)	-
c) wycena pożyczek do jednostek powiązanych	(53 948)	-
Stan na koniec okresu	214 993	319 116

Pożyczki wg stanu na 31 grudnia 2017 r. (*w tysiącach złotych*)

Pożyczkobiorca	Waluta	Rodzaj i wysokość oprocentowania	Kwota w walucie	Kwota w zł	Termin spłaty
BIOTON International GmbH	EUR	EURIBOR 3M dla EUR plus marża	296	1 237	Spłata kapitału i odsetek styczeń 2020 r.
SciGen	USD	LIBOR 3M dla USD plus marża	76 388	265 930	Spłata kapitału i odsetek grudzień 2020 r.
Odpisy aktualizujące pożyczkę do SciGen <i>patrz również nota 6</i>	USD		(14 987)	(52 174)	
Razem w EUR			296	1 237	
Razem w USD			61 401	213 756	
Ogółem				214 993	<i>Patrz również nota 26</i>

Zabezpieczenia

Pożyczki nie posiadają zabezpieczeń.

11. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, w tym:	177 436	302 569
- w jednostkach zależnych ¹⁾	177 436	302 569
	177 436	302 569

Zmiana stanu inwestycji w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	302 569	302 569
Zmniejszenia z tytułu:	125 133	-
- odpisy aktualizujące udziały w SciGen ²⁾	125 133	-
Stan na koniec okresu	177 436	302 569

Na 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r. nie było zabezpieczeń na inwestycjach w jednostki zależne i stowarzyszone.

Stan za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

²⁾ patrz również noty 6 i 10.

Stan za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

¹⁾ patrz również noty 6, 19 i 28.

12. Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego - podatek odroczony

Odroczone aktywa podatkowe wynikają z następujących pozycji bilansowych:

<i>W tysiącach złotych</i>	Aktywa podatkowe	
	31.12.2017	31.12.2016
Zapasy	85	51
Należności	6 850	1 001
Aktywa przeznaczone do sprzedaży (patrz również nota 19)	-	17 315
Kredyty i pożyczki	6	168
Zobowiązania	-	87
Rzeczowe aktywa trwałe	299	185
Świadczenia pracownicze	950	925
Rezerwy	4 597	5 195
Środki pieniężne	41	-
Razem	12 828	24 927
Nierozliczone straty podatkowe ¹⁾	10 920	6 675
Kompensata podatku odroczonego	(23 640)	(26 359)
Razem po kompensacie	108	5 243

¹⁾ straty podatkowe dotyczą lat 2016 i 2017 łącznie kwota 57. 476 tys. PLN. Spółka planuje rozliczyć straty w kolejnych latach obrotowych.

Odroczone pasywa podatkowe wynikają z następujących pozycji bilansowych:

W tysiącach złotych	Pasywa podatkowe	
	31.12.2017	31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	13 871	13 632
Wartości niematerialne	2 209	1 394
Należności	705	3 211
Zobowiązania	95	-
Środki pieniężne	-	19
Kredyty i pożyczki	6 760	8 103
Razem	23 640	26 359
Kompensata podatku odroczonego	(23 640)	(26 359)
Razem po kompensacie	-	-

Podatek odroczonego w poszczególnych okresach sprawozdawczych został wyliczony wg ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce wynoszącej 19%.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W tysiącach złotych	Saldo na 01.01.2017	Zmiany ujęte w wyniku finansowym	Zmiany ujęte w kapitale własnym ¹⁾	Saldo na 31.12.2017
Wartości niematerialne	(1 394)	(815)	-	(2 209)
Zapasy	51	34	-	85
Należności	(2 210)	8 355	-	6 145
Środki pieniężne	(19)	60	-	41
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	17 315	(17 315)	-	-
Kredyty i pożyczki	(7 935)	1 181	-	(6 754)
Świadczenia pracownicze	925	(2)	27	950
Zobowiązania	87	(182)	-	(95)
Rezerwy	5 195	(598)	-	4 597
Straty podatkowe	6 675	4 245	-	10 920
Razem	5 243	(5 160)	27	108

¹⁾ patrz również jednostkowe zestawienie zmian w kapitale własnym

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W tysiącach złotych	Saldo na 01.01.2016	Zmiany ujęte w wyniku finansowym	Zmiany ujęte w kapitale własnym ¹⁾	Saldo na 31.12.2016
Wartości niematerialne	(1 448)	54	-	(1 394)
Zapasy	254	(203)	-	51
Należności	178	(2 388)	-	(2 210)
Środki pieniężne	(25)	6	-	(19)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	5 131	12 184	-	17 315
Kredyty i pożyczki	(7 831)	(104)	-	(7 935)
Świadczenia pracownicze	908	74	(57)	925
Zobowiązania	1 484	(1 397)	-	87

<i>W tysiącach złotych</i>	Saldo na 01.01.2016	Zmiany ujęte w wyniku finansowym	Zmiany ujęte w kapitale własnym ¹⁾	Saldo na 31.12.2016
Rezerwy	9 132	(3 937)	-	5 195
Straty podatkowe	2 469	4 206	-	6 675
Razem	(3 194)	8 494	(57)	5 243

¹⁾ patrz również jednostkowe zestawienie zmian w kapitale własnym

Różnice, na których nie jest liczony podatek odroczony

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Różnice dotyczące jednostek zależnych, w tym:		
- odpisy aktualizujące pożyczki	(52 174)	(6 442)
- odpisy aktualizujące należności	(948)	(676)
- odpisy aktualizujące udziały	(125 133)	-
- wycena pożyczek	53 879	10 326
Razem	(124 376)	3 208

13. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) rozliczenia międzyokresowe, w tym:	2 407	2 387
- rejestracje zagraniczne	1 022	1 442
- koszty zakazu konkurencji	1 274	823
- inne koszty rozliczane w czasie	111	122
	2 407	2 387

14. Zapasy

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) materiały	7 928	13 048
b) półprodukty i produkty w toku	70 238	58 463
c) produkty gotowe	1 840	10 720
d) towary	13 648	22 723
e) zaliczki na dostawy	144	241
Zapasy netto, razem	93 798	105 195
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	446	266
Zapasy brutto, razem	94 244	105 461

Na koniec okresu sprawozdawczego zabezpieczenia na zapasach z tytułu kredytów wynosiły 86 697 tys. PLN (dla produktów wartość zabezpieczeń liczona jest wg cen sprzedaży) (na 31 grudnia 2016 r. 89 042 tys. PLN). Różnica wartości zabezpieczenia wynika ze zmiany kursów walut do przeliczenia cen, ilość zabezpieczeń bez zmian, patrz również nota 21.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących stan zapasów

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	266	1 334
- utworzenie	446	241
- wykorzystanie	-	(553)
- odwrócenie	(266)	(756)
Stan na koniec okresu:	446	266

Odpis z tytułu utraty wartości został ujęty w pozostałych kosztach operacyjnych w kwocie 446 tys. PLN (w 2016 r. kwota 241 tys. PLN), odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości zostało ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych w kwocie 266 tys. PLN (w 2016 r. kwota 756 tys. PLN).

Wartość zapasów ujęta jako koszt wytworzenia produktów i sprzedaży towarów w rachunku zysków i strat wynosiła 109 086 tys. PLN (2016 r. kwota 95 878 tys. PLN).

15. Krótkoterminowe aktywa finansowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) w jednostkach powiązanych,	7 741	7 465
- udzielone pożyczki	7 741	7 465
b) w pozostałych jednostkach,	162	-
- instrumenty finansowe - forwardy	162	-
	7 903	7 465

Zmiana stanu krótkoterminowych aktywów finansowych

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	7 465	23 915
Zwiększenia z tytułu:	438	2 919
a) w jednostkach powiązanych,	276	2 734
- udzielone pożyczki	-	2 484
- odsetki od pożyczek	276	250
b) wycena pożyczek	-	185
c) w pozostałych jednostkach	162	-
- instrumenty finansowe - forwardy	162	-
Zmniejszenia z tytułu:	-	(19 369)
a) w jednostkach powiązanych,	-	(6 441)
- odpisy aktualizujące (patrz również nota 6)	-	(6 441)
- przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (patrz również nota 19)	-	(12 928)
Stan na koniec okresu	7 903	7 465

Pożyczki krótkoterminowe wg stanu na 31 grudnia 2017 r. (w tysiącach złotych)

Pożyczkobiorca	Waluta	Rodzaj i wysokość oprocentowania	Kwota w walucie	Kwota w zł	Termin spłaty
BIOLEK Sp. z o.o.	PLN	WIBOR 3M plus marża	7 741	7 741	Splata kapitału i odsetek na wezwanie
Biopartners	EUR	LIBOR 1M dla EUR plus marża	23 094	96 323	Splata kapitału i odsetek na wezwanie
Biopartners	USD	LIBOR 1M dla USD plus marża	102 236	355 913	Splata kapitału i odsetek na wezwanie
Odpisy aktualizujące pożyczkę do Biopartners (patrz również nota 6)	EUR		(23 094)	(96 323)	
Odpisy aktualizujące pożyczkę do Biopartners (patrz również nota 6)	USD		(102 236)	(355 913)	
Razem w EUR			-	-	
Razem USD			-	-	
Razem w PLN			7 741	7 741	
Ogółem			-	7 741	Patrz również nota 26

16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Nota prezentuje należności Spółki z tytułu dostaw i usług, należności podatkowe oraz inne. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Spółka przedstawione są w nocie 26.

Należności długoterminowe

W tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
a) należności od pozostałych jednostek		
- inne, w tym:	46 950	56 929
- zaliczki na poczet przyszłych płatności	46 950	56 929
	46 950	56 929

Należności z tytułu zaliczek na poczet przyszłych płatności dotyczą opłat licencyjnych na rynku chińskim, które wynikają z umowy zawartej w dniu 21 października 2011 roku z późniejszymi aneksami pomiędzy BIOTON S.A. i jej spółką zależną SciGen Ltd. a Hefei Life Science & Technology Park Investments & Development Co Ltd. i Panem Gao Xiaoming. Rozliczenie przedpłaconych części opłat licencyjnych związane jest m.in. z wydłużeniem okresu płatności opłat za sprzedaż insuliny na rynku chińskim.

Należności krótkoterminowe

W tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
a) od jednostek powiązanych- patrz zasada (z)	3 404	1 255
- z tytułu dostaw i usług	3 404	1 255
- inne	-	-
b) należności od pozostałych jednostek	78 074	52 727
- z tytułu dostaw i usług	69 643	45 210
- z tytułu podatków, w tym:	3 909	3 699
- podatek od towarów i usług	3 909	3 687
- inne podatki	-	12

W tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
- inne, w tym:	4 522	3 818
- zaliczki na środki trwałe w budowie	324	368
- zaliczki na poczet dostaw	2 912	2 287
- należności za sprzedane udziały	-	25
- należności od pracowników (pożyczki z ZFŚS i zaliczki)	283	142
- pozostałe	1 003	996
	81 478	53 982

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe są przedstawione w kwotach netto.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących stan należności krótkoterminowych

W tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	5 375	15 911
Zwiększenia z tytułu:	976	71
- odpisy na należności z tytułu dostaw i usług, w tym:	976	71
- od jednostek powiązanych	12	71
- od pozostałych jednostek	964	-
- zmiana kursów	-	-
Zmniejszenia z tytułu:	(4 532)	(10 607)
- wykorzystanie	(1 357)	(4 165)
- odwrócenie	(2 126)	(4 730)
- zmiana kursów	(1 049)	(782)
- przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży (patrz również nota 19)	-	(930)
Stan na koniec okresu, w tym:	1 819	5 375
- odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	1 819	5 375
- odpisy aktualizujące należności pozostałe	-	-

W 2017 r. utworzono odpis na należności w wysokości 976 tys. PLN, który odniesiono w pozostałe koszty operacyjne rachunku zysków i strat (w 2016 r. kwota 71 tys. PLN). W 2017 r. odwrócenie odpisu zostało ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych w kwocie 2 126 tys. PLN, wykorzystano odpisy w wysokości 1 357 tys. PLN (w 2016 r. odwrócono odpisy na kwotę 4 730 tys. PLN, wykorzystano na kwotę 4 165 tys. PLN). *Patrz również noty 4 i 5.*

Spółka indywidualnie dla każdego klienta ocenia stan przeterminowanych należności, uwzględniając powód ich przeterminowania, kondycję finansową dłużnika, oraz poziom prawdopodobieństwa spłaty należności przez klienta. Spółka podejmuje decyzję o utworzeniu odpisu na należności na podstawie przeprowadzonych analiz i kierując się odpowiednimi przesłankami, że klient nie jest w stanie w dającej się przewidzieć przyszłości spłacić zaległe należności.

Każdorazowo po sporządzeniu struktury wiekowej na moment sprawozdawczy jednostka dokonuje analizy należności kierując się przede wszystkim indywidualnym podejściem do każdej powstałej należności, ale również uwzględniając zasady opisane powyżej.

Struktura wiekowa należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług

W tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Należności bieżące z tytułu dostaw i usług brutto o okresie spłaty:		
- bieżące do 30 dni	14 042	7 064
- bieżące od 31 do 60 dni	13 272	1 333
- bieżące od 61 do 90 dni	27 462	6 195
- bieżące od 91 do 180 dni	899	530
- bieżące od 181 do 365 dni	-	-
- bieżące powyżej 365 dni	-	-
Odpisy aktualizujące należności bieżące z tytułu dostaw i usług	-	-
Należności bieżące z tytułu dostaw i usług netto	55 675	15 122

W tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług brutto o okresie spłaty:		
- przeterminowane do 30 dni	14 385	28 405
- przeterminowane od 31 do 60 dni	1 258	1 495
- przeterminowane od 61 do 90 dni	46	3 639
- przeterminowane od 91 do 180 dni	482	1 338
- przeterminowane od 181 do 365 dni	179	492
- przeterminowane powyżej 365 dni ¹⁾	2 841	1 349
Odpisy aktualizujące należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług	(1 819)	(5 375)
Należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług netto	17 372	31 343

¹⁾ Należności przeterminowane na 31.12.2017 r. z tytułu dostaw i usług brutto o okresie spłaty powyżej 365 dni dotyczą należności od jednostek powiązanych w wysokości 1 896 tys. PLN, objęte odpisem aktualizującym 936 tys. PLN oraz należności od jednostek pozostałych w wysokości 944 tys. PLN, objęte odpisem aktualizującym 870 tys. PLN.

Należności przeterminowane na 31.12.2016 r. z tytułu dostaw i usług brutto o okresie spłaty powyżej 365 dni dotyczą w większości należności od jednostek powiązanych w wysokości 1 257 tys. PLN, objęte odpisem aktualizującym 995 tys. PLN.

W tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Odpisy aktualizujące należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty:		
- bieżące	1	-
- przeterminowane do 30 dni	1	1 029
- przeterminowane od 31 do 60 dni	-	512
- przeterminowane od 61 do 90 dni	1	2 690
- przeterminowane od 91 do 180 dni	3	14
- przeterminowane od 181 do 365 dni	6	46
- przeterminowane powyżej 365 dni	1 807	1 084
Odpisy aktualizujące należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług	1 819	5 375

17. Środki pieniężne

W tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w kasie	3	13
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	7 055	37 464
Lokaty terminowe	8 537	31 671
Środki pieniężne, razem	15 595	69 148
Kredyt w rachunku bieżącym	(3 944)	(3 605)
Środki pieniężne, wartość wykazana w rachunku przepływów pieniężnych	11 651	65 543

Środki pieniężne na rachunkach bankowych są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty terminowe mają charakter krótkoterminowy, są zakładane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych (patrz również nota 26).

Środki pieniężne na rachunkach bankowych i lokaty terminowe są zgromadzone na rachunkach bankowych w bankach, w których Spółka korzysta z kredytowania (patrz również nota 21).

18. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

W tysiącach złotych	31.12.2017	31.12.2016
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:		
- podatki i opłaty	1 999	2 000
- rejestracje zagraniczne i krajowe	744	1 165
- ubezpieczenia majątkowe	556	311
- koszty zakazu konkurencji	896	568
- walidacje	134	301
- zaliczka na koszty odsetkowe	-	571
- inne koszty rozliczane w czasie	44	64
	4 373	4 980

19. Aktywa przeznaczone do sprzedaży, przejęcia i zbycia spółek zależnych

Stan za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywa przeznaczone do sprzedaży nie wystąpiły, w związku z brakiem spełnienia wymogów wynikających z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”.

W 2017 r. nie było przejęć jednostek zależnych.

W dniu 10 kwietnia 2017 r. Spółka zawarła z Medwise Pharmaceuticals Limited („Medwise”) umowę o sprzedaży udziałów i wierzytelności, będącą przedwstępną umową zobowiązującą Spółkę do:

- zawarcia przyrzeczonej umowy sprzedaży na rzecz Medwise 100% posiadanych przez Spółkę akcji spółki holdingowej Tricel S.A., tj. 100 akcji o wartości nominalnej 320 EUR każda i łącznej wartości 32.000 EUR, będącej właścicielem (a) 100% udziałów w spółce Fisiopharma s.r.l. oraz (b) 100% udziałów w spółce Pharmatex Italia s.r.l. oraz
- zawarcia przyrzeczonych umów przelewu na Medwise przysługujących Spółce niewymagalnych wierzytelności oraz (i) o zwrot udzielonej Tricel S.A. pożyczki wynikającej z pierwotnej ceny nabycia akcji Tricel S.A. („Wierzytelności Tricel”) oraz (ii) o zwrot pożyczki udzielonej Fisiopharma s.r.l. w toku działalności operacyjnej („Wierzytelności Fisiopharma”) w zamian za łączną cenę nieprzekraczającą 3 250 tys. EUR („Umowa Przedwstępna”).

W dniu 27 kwietnia 2017 r. nastąpiło podpisanie przez Spółkę i Medwise dokumentacji niezbędnej do przeniesienia własności akcji Tricel S.A. oraz przelewu Wierzytelności Tricel, a rachunek bankowy Spółki został uznany ceną za akcje Tricel S.A. oraz Wierzytelności Tricel w łącznej kwocie 2 250 tys. EUR. W wyniku powyższego, akcje spółki holdingowej Tricel S.A. – a pośrednio, spółek włoskich Fisiopharma s.r.l. oraz Pharmatex Italia s.r.l. – zostały przeniesione na Medwise, wraz z Wierzytelnościami Tricel.

Wykonanie Umowy Przedwstępnej w zakresie sprzedaży spółek włoskich zakończyło proces dezinvestycyjny w spółki, których główne obszary działalności znajdują się poza strategią Grupy Kapitałowej Bioton S.A. W ocenie Zarządu Spółki, przeprowadzony proces pozwoli skoncentrować posiadane zasoby na kluczowych obszarach rozwoju i głównych rynkach sprzedaży produktów farmaceutycznych Spółki i Grupy Kapitałowej Bioton S.A., umożliwiając konsekwentne wdrażanie przyjętej długofalowej strategii rozwoju.

W dniu 3 grudnia 2017 r. nastąpiło zawarcie umowy przelewu na Medwise przysługujących Spółce wierzytelności (i) o zwrot udzielonej Tricel S.A. z siedzibą w Luksemburgu, Wielkie Księstwo Luksemburgu („Tricel”) pożyczki wynikającej z pierwotnej ceny nabycia akcji Tricel oraz (ii) o zwrot pożyczki udzielonej Fisiopharma s.r.l. z siedzibą w Palomonte, Włochy („Fisiopharma”) w toku działalności operacyjnej, będącej wykonaniem przyrzeczonej umowy sprzedaży na rzecz Medwise 100% posiadanych przez Spółkę akcji spółki holdingowej Tricel.

Wobec powyższego na rachunek bankowy Spółki wpłynęła kwota 1 000 tys. EUR, co zakończyło proces Sprzedaży udziałów w Tricel i przeniesienie wierzytelności Fisiopharma s.r.l. przez Spółkę do Medwise. *Patrz również nota 6.*

Stan za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

1. W związku z zamknięciem w dniu 10 czerwca 2016 r. transakcji sprzedaży udziałów ZAO INDAR z siedzibą na Ukrainie przez jednostki zależne od Spółki - Mindar Holdings Ltd i Germoneta Holdings Ltd z siedzibami na Cyprze, za łączną kwotę 4,9 mln USD Zarząd zdecydował o sprzedaży udziałów spółki Mindar Holdings Ltd, która aktualnie nie posiada żadnych aktywów. Na dzień 31 grudnia 2016 r. w sprawozdaniu finansowym Spółki wartość bilansowa udziałów Mindar Holdings Ltd. jest równa zero, natomiast wartość podatkowa udziałów to kwota 35 088 tys. PLN. Na różnicę przejściową Spółka zawiązała aktywo z tytułu podatku odroczonego w wysokości 6 667 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. kwota 6 667 tys. PLN). *Patrz również noty 6 i 12.*

2. W dniu 26 października 2016 r. Spółka podpisała dokumenty niezbędne do przeniesienia własności 50% udziałów MJ BIOTON Life Science Ltd na Marvel Bioscience Ltd (MBS) z siedzibą na Tortoli, Brytyjskie Wyspy Dziewicze. Cena sprzedaży udziałów to kwota 6 mln USD, która wpłynęła na rachunek Spółki w dniu 27 października 2016 r., w tym dniu doszło do przeniesienia udziałów na MBS. W dniu 27 października 2016 r. Spółka zawarła porozumienie rozwiązujące umowy inwestycyjne zawarte w dniu 03 października 2007 r. pomiędzy Spółką a:

- MBS, panem J.M. Shahem, Marvel Overseas Investemnts Ltd z siedzibą na Tortoli, Brytyjskie Wyspy Dziewicze (Marvel Overseas), na podstawie której Spółka nabyła 50% udziałów w SPV,

- MBS, panem J.M. Shahem, Marvel Overseas, SPV, Marvel Life Science Ltd z siedzibą w Uxbridge, Wielka Brytania (Marvel UK), zgodnie z którą niezwłocznie po uzyskaniu przez spółkę Marvel UK zgody Europejskiej Agencji ds. Leków (European Medicines Agency) na dystrybucję rekombinowanej insuliny ludzkiej na terytorium Unii Europejskiej, SPV miała nabyć 100% udziałów Marvel UK (umowa ta nigdy nie zostanie wykonana)

oraz umowę wspólników SPV zawartą w dniu 28 lutego 2008 r. pomiędzy Spółką a MBS oraz SPV. Jednocześnie Spółka zawarła umowę z MBS, panem J.M. Shahem, Marvel Overseas, Marvel UK, SPV, Marvel Bioscience FZE z siedzibą w Dubaju, Zjednoczone Emiraty Arabskie (Marvel FZE), na podstawie której Spółka ma otrzymywać 50% zysków:

-uzyskanych przez Marvel UK lub Marvel FZE, między innymi ze sprzedaży rekombinowanej insuliny ludzkiej na terytorium Unii Europejskiej, uzyskanych przez SPV, między innymi ze sprzedaży rekombinowanych białek ludzkich. *Patrz również noty 6 i 28.*

3. W dniu 28 listopada 2016 r. Zarząd Spółki podjął uchwałę o rozpoczęciu procesu sprzedaży spółek Pharmatex Italia S.r.l. z siedzibą w Mediolanie (Włochy) oraz Fisiopharma S.r.l. z siedzibą w Palomonte (Włochy). Zarząd dążyć będzie do zawarcia transakcji obejmującej pośrednią sprzedaż obu spółek poprzez zawarcie umowy sprzedaży posiadanych bezpośrednio przez Spółkę akcji Tricel S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Zarząd nie wyklucza przy tym możliwości innego ustrukturyzowania transakcji. Wartość aktywów netto na dzień 31 grudnia 2016 r. na poziomie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wynosi 14 378 tys. PLN, do tej wartości Spółka wyceniła posiadane aktywa. *Patrz również noty 6, 15 i 26.*

<i>W tysiącach</i>	Kategoria	Waluta	Kwota w walucie	Kwota w PLN	Odpis aktualizujący łącznie z dokonanymi w latach poprzednich	Wartość bilansowa na 31.12.2016
Fisiopharma s.r.l.	Pożyczka krótkoterminowa	EUR	2 413	10 674	(9 111)	1 563
Tricel S.A.	Pożyczka krótkoterminowa	EUR	7 132	31 554	(20 190)	11 364
Pharmatex s.r.l.	Należności handlowe	EUR	252	2 251	(1 163)	1 088
Pharmatex s.r.l.	Należności handlowe	USD	459	786	(423)	363
Razem w EUR			9 797	-	-	-
Razem w USD			459	-	-	-
Ogółem			-	45 265	(30 887)	14 378

Na dzień 31 grudnia 2016 r. w sprawozdaniu finansowym Spółki wartość bilansowa udziałów TRICEL S.A. jest równa zero, natomiast wartość podatkowa udziałów to kwota 56 045 tys. PLN. Na różnicę przejściową Spółka zawiązała aktywo z tytułu podatku odroczonego w wysokości 10 649 tys. PLN. *Patrz również nota 12.*

4. W dniu 15 grudnia 2016 r. Spółka sprzedała prawo wieczystego użytkowania gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami za łączną kwotę 3,3 mln PLN – działka nr 13/15 położona w Szczecinie, w obrębie Pogodno 126, przy ul. Bronowickiej 25b. Spółka uzyskała zysk ze sprzedaży aktywów w wysokości 322 tys. PLN.

20. Kapitały własne

Kapitał akcyjny

W tysiącach akcji

	Akcje zwykłe	
	31.12.2017	31.12.2016
Ilość akcji na początek okresu	85 864	85 864
Akcje serii A po scaleniu	85 864	85 864
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłacona)	85 864	85 864
Wartość nominalna 1 akcji (po scaleniu)	20 zł	20 zł

W roku 2017 Spółka nie emitowała akcji.

Struktura kapitału akcyjnego BIOTON S.A. na 31.12.2017 r.

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów (w szt.)	% kapitału zakładowego
1 UniApek S.A.	16 989 289	19,79
2 Perfect Trend Ventures Ltd.	10 186 419	11,86
3 Troqueera Enterprises Ltd	8 480 570	9,88
4 Basolma Holding Ltd	6 151 852	7,16
5 AIS Investment 2 Sp. z o. o.	5 151 852	6,00
6 Pozostali akcjonariusze posiadający < 5%	38 904 218	45,31
	85 864 200	100

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

W tysiącach złotych

Emisje	Wartość emisyjna	Ilość akcji (w szt.)	Cena emisyjna 1 akcji (w złotych)	Wartość nominalna odniesiona na kapitał akcyjny	Koszty emisji	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości
C	44 000	16 000 000	2,75	16 000	4 239	23 761
D	2 873	298 358	9,63	298	1 979	596
E	14 952	2 020 579	7,40	2 021	2 249	10 682
F	85 000	8 500 000	10	8 500	868	75 632
G	356 456	1 697 408 406	0,21	339 482	9 258	7 716
H	-	-	-	-	48	(48)
I	183 352	81 489 729	2,25	16 298	157	166 897
J	244 971	272 190 000	0,90	54 438	4 424	186 109
K	34 250	32 619 428	1,05	6 524	207	27 519
L	35 067	33 082 033	1,06	6 616	70	28 381
M	60 000	300 000 000	0,20	60 000	3 955	(3 955)

Emisje	Wartość emisyjna	Ilość akcji (w szt.)	Cena emisyjna 1 akcji (w złotych)	Wartość nominalna odniesiona na kapitał akcyjny	Koszty emisji	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości
N	96 641	483 206 610	0,20	96 641	4 126	(4 126)
O	-	-	-	-	179	(179)
P	-	-	-	-	8	(8)
R	93 501	467 505 200	0,20	93 501	1 654	(1 654)
S	26 974	134 870 120	0,20	26 974	192	(192)
T	50 000	250 000 000	0,20	50 000	277	(277)
U	119 000	595 000 000	0,20	119 000	722	(722)
W	19 684	89 474 460	0,22	17 895	109	1 680
Y	20 000	100 000 000	0,20	20 000	120	(120)
Z	-	-	-	-	475	(475)
A1	52 196	260 980 086	0,20	52 196	295	(295)
AA	319 117	1 595 585 570	0,20	319 117	1 834	(1 834)
AB	250 000	1 250 000 000	0,20	250 000	1 335	(1 335)
AC	1	3 688	0,20	1	201	(201)
AC	-	-	-	-	31	(31)
Pokrycie straty z 2008	-	-	-	-	-	(68 591)
Pokrycie straty z 2009	-	-	-	-	-	(387 799)
	2 108 035	-	-	1 555 502	39 012	57 131

Kapitał zapasowy

W kapitale zapasowym ujmowane są podzielone zyski oraz z kapitału zapasowego pokrywane są straty, zgodnie z uchwałami Walnego Zgromadzenia. W kapitale zapasowym ujmowana jest również wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Na 31 grudnia 2017 r. wysokość kapitału zapasowego wynosiła 260 775 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. kwota 260 775 tys. PLN).

W 2017 roku Spółka nie wypłacała dywidendy. Spółka nie planuje wypłaty dywidendy w roku 2018.

Kapitał rezerwowy

W kapitale rezerwowym ujmowane są koszty płatności w formie papierów wartościowych dla kadry zarządzającej, na 31 grudnia 2017 r. kwota 28 632 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. 28 632 tys. PLN) *patrz również nota 32*, kapitał z rozliczenia nabycia udziałów w BIOLEK Sp. z o.o., na 31 grudnia 2017 r. kwota ujemna 297 099 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. kwota ujemna 297 099 tys. PLN) oraz wyceny aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia emerytalne kwota ujemna w wysokości 158 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 kwota ujemna w wysokości 43 tys. PLN) *patrz nota 22*.

Zysk/(Strata) przypadający na jedną akcję

Kalkulacja podstawowej straty przypadającej na jedną akcję została dokonana w oparciu o stratę netto z w kwocie 245 889 tys. PLN oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w liczbie 85 864 200 szt.

Średnia ważona liczba akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Akcje serii	Ilość w sztukach	Ilość w sztukach narastająco	Okres	Ilość dni	Średnia ważona liczba akcji
A, AA, AB, AC	85 864 200	85 864 200	01.01.2017–31.12.2017	365	85 864 200
	85 864 200			365	85 864 200

Średnia ważona liczba akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Akcje serii	Ilość w sztukach	Ilość w sztukach narastająco	Okres	Ilość dni	Średnia ważona liczba akcji
A, AA, AB, AC	85 864 200	85 864 200	01.01.2016–31.12.2016	365	85 864 200
	85 864 200			365	85 864 200

W dniu 31 grudnia 2016 r. zakończył się okres realizacji uprawnień wynikających z programów motywacyjnych dla kadry zarządzającej. W ramach programów nie zostały wydane żadne akcje. Na 31 grudnia 2017 r. nie było akcji potencjalnie rozładniających wynik finansowy.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. nie było akcji rozładniających wynik.

21. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

Nota prezentuje zobowiązania Spółki z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Spółka przedstawione są w nocie 26.

Zobowiązania długoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu kredytów	19 628	40 441
Zobowiązania z tytułu leasingu	3 805	7 076
Zobowiązania długoterminowe, razem	23 433	47 517

Zobowiązania krótkoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek, w tym::	161 253	166 847
- kredyt w rachunku bieżącym	3 944	3 605
- pozostałe kredyty i pożyczki, w tym:	125 082	104 436
- od jednostek powiązanych	-	60 860
- od pozostałych jednostek	125 082	43 576
- kredyty długoterminowe reklasyfikowane do krótkoterminowych ¹⁾	32 227	58 806
Zobowiązania z tytułu zadłużenia kart kredytowych	-	1
Zobowiązania z tytułu leasingu	4 698	4 514
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	37	-
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	165 988	171 362

¹⁾ zgodnie z MSR 1 par 74 Spółka reklasyfikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Spółka otrzymała od banków waivery, potwierdzające akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych.

Zestawienie kredytów i pożyczek

<i>W tysiącach złotych</i>	Waluta	Kwota wg umowy	Termin spłaty wg umowy	Warunki oprocentowania	Kwota wg stanu na 31.12.2017
BOŚ S.A.	PLN	26 000	06.2018	Oprocentowanie zmiennie – stawka WIBOR 3M plus marża	19 162
BOŚ S.A. pożyczka hipoteczna	PLN	25 900	05.2025	Oprocentowanie zmiennie – stawka WIBOR 3M plus marża	20 151
BOŚ S.A. kredyt inwestycyjny	PLN	3 100	05.2025	Oprocentowanie zmiennie – stawka WIBOR 3M plus marża	2 436
BOŚ S.A. (linia faktoringowa)	PLN	29 000	01.2018	Oprocentowanie zmiennie – stawka WIBOR 1M plus marża	28 804
ING Bank Śląski S.A. ¹⁾	PLN	60 000	03.2021	Oprocentowanie zmiennie – stawka WIBOR 1M plus marża	31 256
HSBC Bank Polska S.A. ¹⁾	PLN	38 000	06.2020	Oprocentowanie zmiennie – stawka WIBOR 3M plus marża	20 830
HSBC Bank Polska S.A. (kredyt w rachunku bieżącym) ¹⁾	PLN	4 000	03.2019	Oprocentowanie zmiennie – stawka WIBOR 1M plus marża	3 944
Bank of China (Luxembourg) S.A. Oddział w Polsce	EUR	13 000	11.2018	Oprocentowanie zmiennie – stawka EUROIBOR 3M plus marża	54 298
Razem w PLN		199 000			126 583
Razem w EUR		13 000			54 298
Ogółem					180 881

¹⁾ zgodnie z MSR 1 par 74 Spółka reklasyfikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Spółka otrzymała od banków waivers, potwierdzające akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych.

Zabezpieczenia kredytów wynikające z umów:

- hipoteki na nieruchomościach o wartości 255 000 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. kwota 255 000 tys. PLN) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej),
- zastaw rejestrowy na rzeczowych aktywach trwałych w kwocie 115 572 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. kwota 112 425 tys. PLN) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej - *patrz nota 8*,
- zastaw rejestrowy na zapasach w wysokości 86 697 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. kwota 89 042 tys. PLN) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej - *patrz nota 14*,
- poręczenie spółki zależnej SciGen w wysokości 62 000 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. kwota 62 000 tys. PLN).

W BOŚ S.A., ING Bank Śląski S.A., HSBC Bank Polski S.A. złożone są pełnomocnictwa do dysponowania rachunkami BIOTON S.A. prowadzonymi przez te banki.

W BOŚ S.A. Spółka złożyła weksle własne in blanco wraz z deklaracją wekslową na kwoty 3,1 tys. PLN, 25 900 tys. PLN i 26 000 tys. PLN.

W dniu 06 grudnia 2016 r. Spółka złożyła oświadczenie w BOŚ S.A. w postaci aktów notarialnych o poddaniu się egzekucji w trybie 777 pkt 5 k.p.c. do: (i) kredytu inwestycyjnego do kwoty 4 124 tys. PLN z terminem do 09 maja 2028 r., (ii) pożyczki hipotecznej do kwoty 33 824 tys. PLN z terminem do 09 maja 2028 r.

W dniu 5 lipca 2016 r. Spółka złożyła oświadczenia o poddaniu się egzekucji związane z umowami kredytowymi w ING Bank Śląski S.A. do kwoty 93 mln PLN z terminem do 07 czerwca 2025 r. i w HSBC Bank Polska S.A. do kwoty 57 mln PLN, z terminem do 30 czerwca 2023 r. oraz 18 mln PLN z terminem do 27 stycznia 2020 r.

Spółka w ramach współpracy z ING Bankiem Śląskim S.A. podpisała umowę o akredytywę z limitem 2 000 tys. PLN z terminem obowiązywania do 07 maja 2017 r.

W dniu 05 marca 2018 r. Spółka podpisała aneks nr 7 z BOŚ S.A. o przedłużeniu linii faktoringowej do 01 marca 2019 r.

W dniu 08 marca 2018 r. Spółka zawarła z HSBC Bank Polska S.A. aneks nr 6 na wydłużenie terminu spłaty kredytu w rachunku bieżącym do 29 marca 2019 r. oraz na wydłużenie umowy akredytywy do 26 sierpnia 2019 r.

Do dnia publikacji sprawozdania finansowego Spółka spłaciła częściowo kredyty w bankach:

- BOŚ S.A. ratę kredytu odnawialnego w wysokości 1 000 tys. PLN, raty kredytu inwestycyjnego w wysokości 108 tys. PLN oraz raty pożyczki hipotecznej w wysokości 771 tys. PLN,
- ING Banku Śląskim raty kapitałowe w wysokości 5 264 tys. PLN,
- HSBC Bank Polska S.A. ratę kapitałową w wysokości 2 000 tys. PLN.

Leasing finansowy

Umowy leasingu finansowego dotyczą urządzeń technicznych oraz środków transportu (*patrz nota 8*). W ramach podpisanych umów 10 jest umowami leasingu operacyjnego a 1 leasingu finansowego, jednakże zgodnie z ustawą o rachunkowości wszystkie umowy traktowane są jako leasing finansowy. Umowy zawarte są na okres do pięciu lat. Po zakończeniu umowy Spółka ma możliwość wykupienia przedmiotu leasingu po wartości nominalnej. Zobowiązania z tytułu leasingu dla trzech umów są zabezpieczone wekslami in blanko pozostałe umowy nie posiadają zabezpieczeń (*patrz również nota 28*).

Zobowiązania z tytułu leasingu

	Minimalne opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Nie dłużej niż 1 rok	4 931	4 917	4 698	4 514
Od 1 roku do 5 lat	3 906	7 304	3 805	7 076
	8 837	12 221		
Minus przyszłe obciążenia finansowe	(334)	(631)		
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	8 503	11 590	8 503	11 590

W wartości bieżących minimalnych opłat leasingowych w wysokości 8 503 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. kwota 11 590 tys. PLN) kwota 5 455 tys. PLN dotyczy umów leasingu finansowego a kwota 3 048 tys. PLN umów leasingu operacyjnego (na 31 grudnia 2016 r. odpowiednio 7 831 tys. PLN i 3 759 tys. PLN).

22. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Spółka corocznie tworzy rezerwę na odprawy emerytalne na podstawie wyceny zewnętrznego aktuarium Założenia przyjęte do oszacowania rezerwy to min.: wiek emerytalny dla mężczyzn 65 lat dla kobiet 60 lat, długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 3,25%, stopa dyskonta 3,50%, tj. na przewidywanym poziomie rentowności najbezpieczniejszych długoterminowych papierów wartościowych notowanych na polskim rynku kapitałowym (dziesięcio- i dwudziestoletnich obligacji skarbowych). W 2016 r. obowiązywały założenia: wiek emerytalny dla mężczyzn 65 lat dla kobiet 60 lat, długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 3,5%, stopa dyskonta 3,5%, tj. na przewidywanym poziomie rentowności najbezpieczniejszych długoterminowych papierów wartościowych notowanych na polskim rynku kapitałowym (dziesięcio- i dwudziestoletnich obligacji skarbowych).

W ramach zmian w MSR 19 począwszy od 01 stycznia 2013 r. wyeliminowana została tzw. „metoda korytarzowa”, wobec czego pełna kwota deficytu lub nadwyżki finansowej programu jest ujmowana przez Spółkę w sprawozdaniu finansowym. Wyeliminowana została także możliwość odmiennej prezentacji zysków i strat związanych z programem zdefiniowanych świadczeń. Koszty zatrudnienia i koszty finansowe ujmuje się w wyniku, zaś skutki przeszacowania w pozostałych całkowitych dochodach, dzięki czemu są one prezentowane oddzielnie od zmian wynikających z bieżącej działalności jednostki. Poszerzone zostały wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat programów zdefiniowanych świadczeń dla lepszego odzwierciedlenia charakteru tych programów i wynikającego z nich ryzyka.

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwa na odprawy emerytalne - długoterminowe	1 794	1 630
	1 794	1 630

Zmiany zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwa z tytułu odpraw emerytalnych – bilans otwarcia, w tym:	2 146	2 026
a) długoterminowe	1 697	1 697
b) krótkoterminowe – <i>patrz nota 25</i>	329	329
Zmniejszenie - rozwiązanie rezerwy ujęte w rachunku zysków i strat	-	(100)
Zwiększenie - koszty ujęte w rachunku zysków i strat	223	520
Zmniejszenie - zyski aktuarialne ujęte w kapitałach	-	(300)
Zwiększenie – straty aktuarialne ujęte w kapitałach ¹⁾	143	-
Świadczenia wypłacone	(381)	-
Rezerwa z tytułu odpraw emerytalnych – bilans zamknięcia, w tym:	2 131	2 146
a) długoterminowa	1 794	1 630
b) krótkoterminowa – <i>patrz nota 25</i>	337	516

¹⁾ *patrz również jednostkowe zestawienie zmian w kapitale własnym*

Zapadalność rezerw na świadczenia pracownicze (wartości zdyskontowane aktuarialnie)

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Od 1 roku do 10 lat	1 161	1 331
Od 11 do 20 lat	562	471
Powyżej 20 lat	408	344
	2 131	2 146

23. Przychody przyszłych okresów

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Dotacje z MG (patrz również noty 25 i 27.1)	16 757	17 398
Dotacje z NFOŚiGW (patrz również noty 25 i 27.2)	2 882	2 993
Dotacje z NCBR (patrz również noty 25 i 27.3)	500	-
	20 139	20 391

Dalsze informacje o dotacjach zawarte są w notach 25 i 27.

24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania długoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy	-	-
- inne, w tym:	11 139	11 200
- zobowiązania z tytułu zakupu udziałów BIOLEK ¹⁾	10 342	10 342
- zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	797	858
Zobowiązania długoterminowe, razem	11 139	11 200

¹⁾ wypłata ostatniej premii do Troqueera z tytułu zakupu udziałów BIOLEK Sp. z o.o.. Spełnienie skumulowanego wyniku EBITDA na poziomie 30 mln PLN w BIOLEK Sp. z o.o. nie wydarzy się w ciągu kolejnych 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania krótkoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) wobec jednostek powiązanych - patrz zasada (z)	1 124	5 341
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	1 124	5 341
- do 12 miesięcy	1 124	5 341
b) wobec pozostałych jednostek	37 291	50 250
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	29 618	42 383
- do 12 miesięcy	29 618	42 383
- z tytułu podatków, w tym:	3 165	2 490
- ubezpieczenia społeczne ZUS	2 225	1 830
- PFRON	50	45
- podatek dochodowy od osób fizycznych	818	615
- zobowiązanie z tytułu celno-podatkowych	72	-
- z tytułu wynagrodzeń	2 414	2 120
- inne, w tym:	2 094	3 257
- zobowiązania z tytułu dostaw niefinansowych aktywów trwałych	1 580	2 714
- zobowiązania z tytułu dostaw niefakturowanych	115	50
- inne	399	493
c) fundusze specjalne, w tym:	184	99
- ZFŚS	184	99
	38 599	55 690

25. Inne rozliczenia międzyokresowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
a) rozliczenia międzyokresowe kosztów	16 231	13 267
- rezerwa na koszty, w tym:	9 514	7 299
- rezerwa na koszty mediów	403	580
- rezerwa na koszty marketingowe	4 309	5 331
- rezerwa na koszty prawne	70	-
- rezerwa na audyt	286	385
- rezerwa na opłaty spedycyjne	723	-
- rezerwa na koszty wynagrodzeń z narzutami	2 974	364
- rezerwa na pozostałe koszty rodzajowe	749	639
- rezerwa na urlopy	2 032	2 121
- rezerwa na odprawy emerytalne (<i>patrz również nota 22</i>)	337	516
- rezerwa na pozostałe koszty operacyjne	381	69
- rezerwa na rabaty udzielone w następnym okresie	1 975	1 159
- rezerwa na koszty finansowe	407	2 103
- rezerwa na zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	1 585	-
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	12 413	12 113
- dotacje z MG (<i>patrz również noty 23 i 27.1</i>)	641	641
- dotacje z NFOŚiGW (<i>patrz również noty 23 i 27.2</i>)	112	112
- dotacje z NCBR (<i>patrz również noty 23 i 27.3</i>)	300	-
- pozostałe (zaliczka na poczet dostaw)	11 360	11 360
	28 644	25 380

26. Instrumenty finansowe

26.1 Dane ogólne o instrumentach finansowych

Stan na 31 grudnia 2017 r.

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Pożyczki udzielone	Kredyty bankowe	Pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
a) Kwalifikacja	Środki pieniężne	Pożyczki udzielone	Zobowiązanie finansowe	Zobowiązanie finansowe	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
b) Zakres i charakter instrumentu	Pozbawione ryzyka lub o niskim ryzyku inwestycje krótkoterminowe	2 pożyczki długoterminowe i 3 pożyczki krótkoterminowe	Kredyt bankowy	2 pożyczki, z których jedna to linia faktoringowa	Szczegóły patrz poniżej	Szczegóły patrz poniżej
c) Wartość bilansowa instrumentu (w tysiącach złotych)	15 595	222 734	131 926	48 955	128 428	49 738
d) Wartość instrumentu w walucie obcej (w tysiącach)	EUR 133 USD 1 320	EUR 296 USD 61 401	EUR 13 018	N/D	EUR 204 USD 13 074	EUR 291 USD 1 597
e) Cel nabycia lub wystawienia	Lokowanie wolnych środków	Finansowanie spółek zależnych	Kredyt na bieżącą działalność, refinansowanie inwestycji	Pożyczki na bieżącą działalność	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność
f) Kwota (wielkość) będąca podstawą obliczenia przyszłych płatności	Suma lokat	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna
g) Suma i termin przyszłych przychodów lub płatności kasowych	Odsetki zależne od czasu trwania	Odsetki zależne od terminu spłaty	odsetki płatne miesięcznie	odsetki płatne miesięcznie i kwartalnie	Wg wartości nominalnej	Wg wartości nominalnej
h) Termin ustalenia cen, termin zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Instrumenty płynne typu overnight i do 3M	Zgodnie z umowami	Spłata kapitału w terminach wynikających z umów	Spłata kapitału w terminach wynikających z umów	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Pożyczki udzielone	Kredyty bankowe	Pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
i) Możliwość wcześniejszego rozliczenia	dowolna	Istnieje	Istnieje	Istnieje	Istnieje	Istnieje
j) Cena lub przedział cen realizacji instrumentu	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej	Wg wartości nominalnej
k) Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	brak	brak	brak	brak	brak	brak
l) Ustalona stopa lub kwota odsetek, dywidendy lub innych przychodów oraz termin ich płatności	Zmienna, WIBID - marża banku Termin płatności w momencie zakończenia	Dla PLN WIBOR + marża, dla walutowych LIBOR lub EUROIBOR+ marża lub stałe stopy procentowe. Termin spłaty –wg umowy w momencie zakończenia	Kredyt bankowy – dla PLN WIBOR + marża banku, dla walutowych EUROIBOR + marża banku Terminy spłaty – miesięcznie i kwartalnie	Zmienna WIBOR + marża	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami
m) Zabezpieczenie związane z instrumentem, przyjęte lub złożone	brak	brak	opisane w nocie 21	opisane w nocie 21	brak	brak
n) Ww. informacje dla instrumentu, na który dany instrument może być zamieniony	N/D	N/D	N/D	N/D	N/D	N/D
o) Inne warunki towarzyszące danemu instrumentowi	brak	brak	Kredyt bankowy – min. wykorzystanie kredytów zgodnie z umowami	brak	brak	brak
p) Rodzaj ryzyka związanego z instrumentem	Walutowe, stopy procentowej, kredytowe instytucji finansowej	Walutowe, stopy procentowej, kredytowe pożyczkobiorców	Stopy procentowej i płynności	Walutowe, stopy procentowej i płynności	Walutowe, stopy procentowej i kredytowe odbiorcy	Walutowe

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Pożyczki udzielone	Kredyty bankowe	Pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
q) Suma istniejących zobowiązań z tytułu zajętych pozycji w instrumentach	brak	brak	brak	brak	brak	brak
r) Wartość godziwa instrumentu	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej
s) Metoda ustalenia wartości godziwej	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt
t) kategoria instrumentów finansowego	Pożyczki i należności	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Informacje o należnościach handlowych są zawarte w nocie 16, natomiast o zobowiązaniach handlowych w nocie 25.

Stan na 31 grudnia 2016 r.

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Pożyczki udzielone	Kredyty bankowe	Pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
a) Kwalifikacja	Środki pieniężne	Pożyczki udzielone	Zobowiązanie finansowe	Zobowiązanie finansowe	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
b) Zakres i charakter instrumentu	Pozbawione ryzyka lub o niskim ryzyku inwestycje krótkoterminowe	2 pożyczki długoterminowe i 3 pożyczki krótkoterminowe	Kredyt bankowy	3 pożyczki, z których jedna to linia faktoringowa	Szczegóły patrz poniżej	Szczegóły patrz poniżej
c) Wartość bilansowa instrumentu (w tysiącach złotych)	69 148	339 508	104 769	102 519	110 911	66 890
d) Wartość instrumentu w walucie obcej (w tysiącach)	EUR 12 335 USD 2 039	EUR 3 181 USD 76 082	N/D	EUR 13 757	EUR 235 USD 15 910	EUR 667 USD 930
e) Cel nabycia lub wystawienia	Lokowanie wolnych środków	Finansowanie spółek zależnych	Kredyt na bieżącą działalność, refinansowanie inwestycji	Pożyczki na bieżącą działalność	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność
f) Kwota (wielkość) będąca podstawą obliczenia przyszłych płatności	Suma lokat	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna
g) Suma i termin przyszłych przychodów lub płatności kasowych	Odsetki zależne od czasu trwania	Odsetki zależne od terminu spłaty	odsetki płatne miesięcznie	odsetki płatne miesięcznie i kwartalnie	Wg wartości nominalnej	Wg wartości nominalnej
h) Termin ustalenia cen, termin zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Instrumenty płynne typu overnight i do 3M	Zgodnie z umowami	Spłata kapitału w terminach wynikających z umów	Spłata kapitału w terminach wynikających z umów	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami
i) Możliwość wcześniejszego rozliczenia	dowolna	Istnieje	Istnieje	Istnieje	Istnieje	Istnieje

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Pożyczki udzielone	Kredyty bankowe	Pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
j) Cena lub przedział cen realizacji instrumentu	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej	Wg wartości nominalnej
k) Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	brak	brak	brak	brak	brak	brak
l) Ustalona stopa lub kwota odsetek, dywidendy lub innych przychodów oraz termin ich płatności	Zmienna, WIBID - marża banku Termin płatności w momencie zakończenia	Dla PLN WIBOR + marża, dla walutowych LIBOR lub EUROIBOR + marża lub stałe stopy procentowe. Termin spłaty – wg umowy w momencie zakończenia	Kredyt bankowy - WIBOR + marża banku Terminy spłaty – miesięcznie i kwartalnie	Dla PLN WIBOR + marża, dla pożyczki walutowej stała stopa procentowa, Płatności odsetek w cyklach kwartalnych lub z ostatnią ratą spłaty kapitału.	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami
m) Zabezpieczenie związane z instrumentem, przyjęte lub złożone	brak	brak	opisane w nocie 21	opisane w nocie 21	brak	brak
n) Ww. informacje dla instrumentu, na który dany instrument może być zamieniony	N/D	N/D	N/D	N/D	N/D	N/D
o) Inne warunki towarzyszące danemu instrumentowi	brak	brak	Kredyt bankowy – min. wykorzystanie kredytów zgodnie z umowami	brak	brak	brak
p) Rodzaj ryzyka związanego z instrumentem	Walutowe, stopy procentowej, kredytowe instytucji finansowej	Walutowe, stopy procentowej, kredytowe pożyczkobiorców	Stopy procentowej i płynności	Walutowe, stopy procentowej i płynności	Walutowe, stopy procentowej i kredytowe odbiorcy	Walutowe
q) Suma istniejących zobowiązań z tytułu zajętych pozycji w instrumentach	brak	brak	brak	brak	brak	brak

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Pożyczki udzielone	Kredyty bankowe	Pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
r) Wartość godziwa instrumentu	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej
s) Metoda ustalenia wartości godziwej	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt
t) kategoria instrumentów finansowego	Pożyczki i należności	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Informacje o należnościach handlowych są zawarte w nocie 16, natomiast o zobowiązaniach handlowych w nocie 25.

W należnościach i pożyczkach udzielonych są prezentowane należności od Pharmatex S.r.l i pożyczki od Fisiopharma S.r.l i Tricel S.A., które są aktywami przeznaczonymi do sprzedaży (*patrz również nota 19*).

26.2 Efektywne stopy procentowe i analiza kategorii wiekowych na 31 grudnia 2017 r.

AKTYWA

<i>W tysiącach złotych</i>	Efektywna stopa procentowa	do roku	od 1 do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Pożyczka do SciGen (64 580 tys. USD) ¹⁾	1,3356%	-	-	265 930	-	265 930
Pożyczka do Biopartners (72 467 tys. USD)	2,2950%	355 913	-	-	-	355 913
Pożyczka do Biopartners (20 247 tys. EUR)	1,4781%	96 323	-	-	-	96 323
Pożyczka do BIOTON International GmbH (230 tys. EUR)	2,4535%	-	-	1 237	-	1 237
Pożyczka do BIOLEK (6 440 tys. PLN)	3,5856%	7 741	-	-	-	7 741
Odpis aktualizujący wartość pożyczki do Biopartners		(452 236)	-	-	-	(452 236)
Odpis aktualizujący wartość pożyczki do SciGen ¹⁾		-	-	(52 174)	-	(52 174)
		7 741	-	214 993	-	222 734

Informacje o długoterminowych aktywach finansowych są zawarte w nocie 10, natomiast o krótkoterminowych w nocie 15.

¹⁾Pożyczka do SciGen (*patrz również noty 6, 10 i 11*).

PASYWA

W tysiącach złotych

	Efektywna stopa procentowa	do roku	od 1 do 2 lat	od 3 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kredyt BOŚ S.A. (26 mln PLN) odnawialny	5,7774%	19 162	-	-	-	19 162
Kredyt BOŚ S.A. (3,1 mln PLN) inwestycyjny	4,9602%	360	324	970	782	2 436
Kredyt ING Bank Śląski S.A. (60 mln PLN) ¹⁾	4,9935%	11 909	8 708	10 639	-	31 256
Kredyt HSBC Bank Polska S.A. (38 mln PLN) ¹⁾	4,6339%	7 950	7 954	4 926	-	20 830
Kredyt HSBC Bank Polska S.A. (4 mln PLN) w rachunku bieżącym	3,9323%	3 944	-	-	-	3 944
Kredyt Bank of China (Luxembourg) S.A. Oddział w Polsce (13 mln EUR)	1,4941%	54 298	-	-	-	54 298
Pożyczka BOŚ S.A. (25,9 mln PLN) hipoteczna	4,9156%	2 599	2 440	8 036	7 076	20 151
Pożyczka BOŚ S.A. (29 mln PLN) linia faktoringowa		28 804	-	-	-	28 804
		129 026	19 426	24 571	7 858	180 881

¹⁾ zgodnie z MSR 1 par 74 Spółka reklasifikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Spółka otrzymała od banków waivers, potwierdzające akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych.

Informacje o zobowiązaniach finansowych są zawarte w nocie 21.

26.3 Uzgodnienie zobowiązań wynikających z działalności finansowej patrz Jednostkowy Rachunek Przepływów Pieniężnych

W tysiącach złotych

	01.01.2017	Przepływy pieniężne			Przepływy niepieniężne			31.12.2017
		Zaciągnięcie	Splata	Zrealizowane różnice kursowe	Odsetki naliczone	Prowizje naliczone	Różnice kursowe wycena	
Kredyty	104 770	55 051	(27 239)	-	(321)	155	(490)	131 926
Pożyczki, w tym:	102 519	9 172	(60 006)	(2 950)	(30)	261	(11)	48 955
- od jednostek powiązanych	60 860	-	(57 869)	(2 950)	(30)	0-	(11)	-
- od pozostałych jednostek	41 659	9 172	(2 137)	-	-	261	-	48 955
Leasing ¹⁾	11 590	1 974	(5 061)	-	-	-	-	8 503
Instrumenty finansowe	-	37	-	-	-	-	-	37
Razem	218 879	66 234	(92 306)	(2 950)	(351)	416	(501)	189 421
Ogółem	218 879		(29 022)			(436)		189 421

¹⁾leasing - w kwocie splat 5 061 tys. PLN odsetki stanowią 547 tys. PLN

Informacje o zobowiązaniach finansowych są zawarte w nocie 21.

26.4 Dane szczegółowe o instrumentach finansowych

	<u>01.01.2017-31.12.2017</u>	<u>01.01.2016-31.12.2016</u>
Przychody z tytułu:		
- odsetek od aktywów finansowych, w tym:	5 698	5 349
- od lokat bankowych	39	13
- pożyczek udzielonych	5 659	5 336
- instrumentów pochodnych	44	-
- różnice kursowe od należności, pożyczek udzielonych i środków pieniężnych na rachunkach bankowych	-	30 184
- różnice kursowe od zobowiązań	-	2 078
- różnice kursowe od kredytów i pożyczek otrzymanych	3 453	-
Koszty z tytułu:		
- odsetek od zobowiązań finansowych, w tym:	9 698	7 805
- od kredytów bankowych	5 573	6 816
- od pożyczek otrzymanych	4 125	989
- strat ze zbycia aktywów finansowych, w tym:	1 781	478
- udziały MJ BIOTON	-	478
- udziały TRICEL	1 781	-
- odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych:	168 268	6 982
- odpisów aktualizujących pożyczki (<i>patrz również noty 6,11 i 19</i>)	43 135	6 441
- odpisów aktualizujących należności (<i>patrz również nota 19</i>)	-	541
- odpisów aktualizujących udziały (<i>patrz również noty 6 i 10</i>)	125 133	-
- różnice kursowe od kredytów i pożyczek otrzymanych	-	1 529
- różnice kursowe od należności, pożyczek udzielonych i środków pieniężnych na rachunkach bankowych	73 585	-
- różnice kursowe od zobowiązań	5 158	-

26.5 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko straty finansowej dla Spółki w przypadku, gdy klient lub kontrahent będący stroną transakcji w odniesieniu do instrumentu finansowego nie wywiąże się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to w przypadku Spółki odnosi się do długo i krótkoterminowych aktywów finansowych (*patrz również noty 10 i 15*) oraz należności handlowych. Analiza wiekowa należności oraz zmiany stanu odpisów aktualizujących prezentowane są w nocie 16. W 2017 r. Spółka kontynuowała ubezpieczenie należności wynikających ze sprzedaży towarów w systemie kredytu kupieckiego z odroczonym terminem płatności. Przedmiot ubezpieczenia stanowiły należności pieniężne przysługujące Spółce od kontrahentów krajowych. Limit odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu zawartego ubezpieczenia wyliczony na podstawie zapłaconej składki w danym okresie ubezpieczeniowym wynosił 10 150 tys. PLN. Ponadto Spółka kontynuowała podpisaną z bankiem BOŚ S.A. umowę faktoringową dotyczącą należności krajowych, która pozytywnie oddziaływała na płynność finansową. W 2017 r. Spółka kontynuowała umowę na ubezpieczenie należności zagranicznych dla jednego kontrahenta z limitem odpowiedzialności 1 461 tys. PLN. Sprzedaż do większości kontrahentów zagranicznych nie jest prowadzona w systemie kredytu kupieckiego a jedynie poprzez przedpłatę za zamówiony towar, co zmniejsza ryzyko płynności. W związku z dużym rozproszeniem kontrahentów na rynku krajowym i zagranicznym w Spółce nie występuje ryzyko koncentracji.

26.6 Ryzyko stopy procentowej

Udzielone i zaciągnięte przez Spółkę pożyczki i kredyty o stałym oprocentowaniu narażone są na ryzyko zmiany wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych. Natomiast udzielone i zaciągnięte pożyczki i kredyty ze zmienną stopą procentową narażone są na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych. Inwestycje w instrumenty kapitałowe oraz krótkoterminowe należności i zobowiązania nie są narażone na ryzyko stopy procentowej. W związku z zawartymi długoterminowymi umowami kredytowymi Spółka pod koniec 2016 r. zawarła z jednym z banków finansujących, na warunkach rynkowych transakcję zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej. Transakcja ta ma na celu zabezpieczyć Spółkę przed wzrostem rynkowych stóp procentowych w okresie do czerwca 2020 r. Decyzja o zawarciu przedmiotowej transakcji została podjęta przez Spółkę w oparciu o dostępne prognozy kształtowania się poziomu stóp procentowych w ciągu najbliższych lat oraz w oparciu o obowiązujący harmonogram spłaty kredytu.

Przy założeniu wzrostu/spadku stóp procentowych o 1% wynik finansowy Spółki za 2017 byłby mniejszy/większy o 1 305 tys. PLN (w 2016 r. o 1 625 tys. PLN).

26.7 Ryzyko walutowe

Spółka ponosi ryzyko kursowe związane przede wszystkim z udzielonymi pożyczkami w walutach obcych oraz ze sprzedażą wyrobów gotowych i zakupami surowców, które są dokonywane w walutach obcych. Spółka na bieżąco monitoruje notowania kursów walutowych oraz analizuje raporty i prognozy makroekonomiczne otrzymywane od instytucji finansowych w odniesieniu do występujących przepływów finansowych w walutach obcych. W związku z otrzymywanymi wpływami w walutach obcych i wydatkami w tych walutach Spółka w 2017 roku zabezpieczała ryzyka poprzez transakcje zabezpieczające, który pozwala ograniczyć ryzyko kursowe w prowadzonej działalności. Spółka monitoruje na bieżąco poziom należności walutowych dostosowując do nich i prognozując jednocześnie wydatki w walutach obcych.

Łączna wartość aktywów denominowana w walutach obcych (głównie USD i EUR) na 31 grudnia 2017 r. wyniosła 266 422 tys. PLN (w tym pożyczki w kwocie 214 990 tys. PLN, należności handlowe i pozostałe w kwocie 46 365 tys. PLN oraz środki pieniężne i lokaty bankowe 5 067 tys. PLN). Łączna wartość pasywów denominowana w walutach obcych (głównie EUR i USD) na 31 grudnia 2017 r. wyniosła 61 070 tys. PLN (w tym kredyty 54 297 tys. PLN oraz zobowiązania handlowe i pozostałe w wysokości 6 773 tys. PLN).

Przy założeniu wzrostu/spadku kursu walutowego o 1% wynik Spółki za 2017 r. byłby niższy/wyższy o 2 054 tys. PLN (w 2016 r. o 3 944 tys. PLN). Spadek poziomu wrażliwości zysku Spółki na ryzyko walutowe 2017 r. w stosunku do roku poprzedniego wynika ze spadku wartości aktywów oraz pasywów brutto denominowanych w walutach obcych.

26.8 Ryzyko płynności

Spółka zarządza płynnością poprzez bieżące monitorowanie poziomu wymagalnych zobowiązań, prognozowanie przepływów pieniężnych oraz odpowiednie zarządzanie środkami pieniężnymi. Spółka inwestuje środki pieniężne w bezpieczne, krótkoterminowe instrumenty finansowe (depozyty bankowe), które mogą być wykorzystane do obsługi zobowiązań. Spodziewane kwoty i terminy płatności posiadanych przez Spółkę zobowiązań finansowych (krótko i długoterminowych) w zakresie kredytów i pożyczek otrzymanych zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Natomiast dla wszystkich zobowiązań z tytułu dostaw i usług terminy płatności są do jednego roku i nie są oprocentowane.

Kapitał i odsetki od kredytów - prognoza na 31 grudnia 2018 r. w tys. złotych	do roku	od 1 do 2 lat	od 3 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Kredyt BOŚ S.A. (26 mln PLN) odnawialny	19 723	-	-	-	19 723
Kredyt BOŚ S.A. (3,1 mln PLN) inwestycyjny	474	413	1 148	827	2 862
Kredyt ING Bank Śląski S.A. (60 mln PLN)	13 155	9 412	10 959	-	33 527
Kredyt HSBC Bank Polska S.A. (38 mln PLN)	8 752	8 400	5 014	-	22 165
Kredyt HSBC Bank Polska S.A. (4 mln PLN) w rachunku bieżącym	3 988	-	-	-	3 988
Kredyt Bank of China (Luxembourg) S.A. Oddział w Polsce (13 mln EUR)	55 105	-	-	-	55 105
Pożyczka BOŚ S.A. (25,9 mln PLN) hipoteczna	3 561	3 208	9 624	7 484	23 877
Pożyczka BOŚ S.A. (29 mln PLN) linia faktoringowa	28 804	-	-	-	28 804
Razem	133 562	21 433	26 745	8 311	190 051

Zgodnie z MSR 1 par 74 Spółka reklasyfikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Spółka otrzymała od banków waivers, potwierdzające akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych. Zobowiązania handlowe Spółka reguluje w wydłużonych terminach płatności. Terminy ich wymagalności nie przekraczają jednego roku. Analiza terminów zapadalności aktywów finansowych dla celów pełnej analizy ryzyka płynności Spółki została przedstawiona w nocie 10 i 15.

26.9 Transakcje zabezpieczające

Spółka częściowo zabezpiecza ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej poprzez zawieranie transakcji zabezpieczających ryzyko.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Spółka posiadała transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe z tytułu wpływów handlowych. Kwota wyceny otwartych transakcji walutowych na dzień bilansowy wynosiła 162 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. Spółka nie posiadała otwartych transakcji walutowych).

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Spółka posiadała transakcje IRS zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej dla kredytu długoterminowego w HSBC Bank Polska S.A., kwota wyceny otwartych transakcji wynosiła 37 tys. PLN (na 31 grudnia 2016 r. Spółka posiadała transakcje IRS zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej dla kredytu długoterminowego w HSBC Bank Polska S.A.).

Z uwagi na niestosowanie rachunkowości zabezpieczeń, wszystkie zmiany wartości godziwej kontraktów są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy Spółka nie posiada innych transakcji zabezpieczających ryzyko.

26.10 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko poniesienia strat bezpośrednich lub pośrednich, których różnorodne powody są powiązane z procesami, personelem, technologią i infrastrukturą Spółki, jak również spowodowane są przez czynniki zewnętrzne, inne niż ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe i ryzyko płynności, takie jak np. wymagania prawne lub inne regulacje, czy też ogólnie akceptowane standardy zachowań korporacyjnych. Ryzyka operacyjne wynikają ze wszystkich działań Spółki.

Celem Spółki jest zarządzanie ryzykiem operacyjnym w taki sposób, aby zrównoważyć minimalizowanie ewentualnych strat finansowych i ewentualnego uszczerbku na reputacji Spółki z ogólną efektywnością operacyjną, eliminując przy tym procedury kontrolne ograniczające inicjatywę i kreatywność.

Podstawowa odpowiedzialność za rozwój i wdrażanie kontroli dotyczących ryzyka operacyjnego jest przypisana kierownictwu wyższego szczebla każdej wyodrębnionej organizacyjnie działalności gospodarczej. Wykonywanie obowiązków w tym zakresie jest wspomagane przez rozwój ogólnych standardów zarządzania przez Spółkę ryzykiem operacyjnym, które obejmują:

- wymagania dotyczące odpowiedniego podziału obowiązków, w tym wykonywania niezależnej autoryzacji transakcji,
- wymagania co do uzgadniania i monitorowania transakcji,
- przestrzeganie wymogów prawa i innych regulacji,
- dokumentowanie kontroli i procedur,
- bieżące analizowanie przyczyn wyników operacyjnych oraz uzgadnianie środków zaradczych w przypadku poniesienia strat operacyjnych lub prawdopodobieństwa realizacji znaczącego ryzyka operacyjnego,
- szkolenia i rozwój zawodowy,
- standardy etyczne i biznesowe,
- minimalizowanie ryzyka, w tym poprzez ubezpieczanie, jeśli jest to efektywne.

Przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem przez Spółkę jest weryfikowane poprzez okresowe przeglądy. Rezultaty przeglądów są przedmiotem dyskusji z kierownictwem danego wyodrębnionego segmentu operacyjnego, natomiast podsumowania wyników otrzymuje wyższa kadra kierownicza.

26.11 Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządu polega na utrzymywaniu dobrej podstawy kapitałowej tak, aby zachować zaufanie inwestorów, kredytodawców oraz rynku, jak też zapewnić przyszły rozwój działalności gospodarczej. Nadrzędnym celem Zarządu jest rozwój Spółki i na ten cel Spółka chce przede wszystkim przeznaczać środki budując długoterminową wartość dla akcjonariuszy. Zarząd monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto zaliczane są kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe. Zadłużenie netto pomniejszone jest o środki pieniężne. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Spółki.

Decyzje mające wpływ na kapitał akcyjny są poprzedzone analizami sytuacji finansowej Spółki w kontekście jej bieżących potrzeb rozwojowych i inwestycyjnych, struktury jej bilansu, a także ceny jej akcji na giełdzie i podlegają uchwaleniu przez Walne Zgromadzenie

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	189 421	218 879
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	38 599	55 690
Środki pieniężne, razem	(15 595)	(69 148)
Zadłużenie netto	212 425	205 421
Kapitały własne	950 664	1 196 669
Kapitał i zadłużenie netto	1 163 089	1 402 090
Wskaźnik dźwigni	18,26%	14,7%

27. Zobowiązania kontraktowe

27.1 Umowa pomiędzy Ministrem Gospodarki a BIOTON S.A.

We wrześniu 2008 BIOTON S.A. zakończył projekt inwestycyjny (Projekt) pod nazwą „Budowa bazy wytwórczej do produkcji leków otrzymywanych na drodze biotechnologicznej”, realizowany w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006, Priorytet 2 Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw, Działanie 2.2 Wsparcie konkurencyjności produktowej i technologicznej przedsiębiorstw, Poddziałanie 2.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorstw dokonujących nowych inwestycji, na podstawie umowy (Umowa) zawartej 14 września 2005 r. z Ministrem Gospodarki (MG).

W lutym 2009 r. BIOTON otrzymał dofinansowanie w wysokości 13 735 tys. PLN.

BIOTON S.A. na mocy Umowy uzyskał dofinansowanie w łącznej kwocie 24 038 tys. PLN, w tym:

- 23 473 tys. PLN (9 738 tys. PLN do 31.12.2008 r.) na nakłady inwestycyjne, co stanowi 25% kosztów kwalifikowanych na nakłady inwestycyjne,
- 566 tys. PLN na koszty zatrudnienia.

Poniesione nakłady i otrzymane dotacje w latach od 2005 r. do 31.12.2009 r. (w tys. PLN).

Rok	Nakłady, w tym:				Dotacje otrzymane, w tym:		
	Razem	Środki trwałe, w tym:		Nowe miejsca pracy	Razem	Środki trwałe	Nowe miejsca pracy
		Nakłady kwalifikowane	Nakłady nie-kwalifikowane				
2005	14 959	2 348	12 554	57	-	-	-
2006	13 789	12 169	1 478	142	407	293	114
2007	58 478	50 879	6 037	1 562	6 466	6 466	-
2008	48 557	28 496	18 595	1 466	3 431	2 979	452
2009	-	-	-	-	13 735	13 735	-
Razem	135 783	93 892	38 664	3 227	24 039	23 473	566

Rozliczone dotacje w latach od 2006 r. do 31.12.2017 r. (w tys. PLN).

Rok	Razem	Środki trwałe	Nowe miejsca pracy
2006-2015	5 359	4 793	566
2016	641	641	-
2017	641	641	-
Razem rozliczone	6 641	6 075	566
Pozostaje do rozliczenia (patrz również noty 23 i 25)	17 398	17 398	-

Przychody z tytułu rozliczonych dotacji zostały ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych. Dotacje na środki trwałe rozliczane są współmiernie do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych dotowanych.

27.2 Umowa pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a BIOTON S.A.

W czerwcu 2008 r. BIOTON S.A. zakończył projekt inwestycyjny (Projekt) pod nazwą „Budowa oczyszczalni umożliwiającej ograniczenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych ze ściekami”, który realizowany jest w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006, Priorytet 2 Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw, Działanie 2.4 Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska, na podstawie umowy (Umowa) zawartej 29 grudnia 2006 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

W lipcu 2009 r. osiągnięto efekt ekologiczny potwierdzony przez Certyfikowane Laboratorium.

Rok	Poniesione nakłady	Otrzymana dotacja na środki trwałe
2007	5 508	267
2008	11 129	3 783
Razem	16 637	4 050¹⁾

¹⁾w tym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 3 037,5 tys. PLN i 1 012,5 tys. PLN z NFOŚiGW.

Rozliczona dotacja w latach od 2008 r. do 31.12.2016 r. (w tys. PLN).

Rok	Środki trwałe
2008-2015	834
2016	111
2017	111
Razem rozliczone	1 056
Pozostaje do rozliczenia (patrz również noty 23 i 25)	2 994

Przychody z tytułu rozliczonej dotacji zostały ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych. Dotacja rozliczana jest współmiernie do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych dotowanych.

27.3 Umowa pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a BIOTON S.A.

W dniu 13 marca 2017 r. Spółka podpisała umowę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o dofinansowanie projektu w ramach programu operacyjnego Inteligentny Rozwój. Umowa dotyczy projektu „Opracowania innowacyjnej technologii wytwarzania krótko i długo działających analogów insuliny mających zastosowanie w terapii cukrzycy” („Projekt”) w ramach Działania Projektu B+R przedsiębiorstw Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Rozwoju Regionalnego. Całkowity koszt realizacji Projektu wynosi 50 684 Tys. PLN, całkowita kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 50 684 tys. PLN. Spółka otrzyma dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej wartość 20 988 tys. PLN, co stanowi 41,4% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, przy czym maksymalna wysokość dofinansowania na: (i) badania przemysłowe wynosi 1 858 tys. PLN, (ii) prace rozwojowe 19 130 tys. PLN. Okres kwalifikowalności kosztów dla Projektu rozpoczyna się w dniu 24 sierpnia 2016 r. i kończy się w dniu złożenia wniosku o płatność końcową, tj. 30 listopada 2020 r.

Poniesione nakłady i otrzymane dotacje od 24.08.2016 r. do 31.12.2017 r.

Rok	Poniesione nakłady	Otrzymane dotacje	Otrzymane zaliczki na poczet dotacji
2016	4 837	-	-
2017	15 498	500	300
Razem (patrz również noty 23 i 25)	20 335	500	300

28. Zobowiązania warunkowe

Charakter zobowiązania warunkowego	Nazwa beneficjenta	Kwota zobowiązania	Termin ważności
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową handlową	AVANTOR PERFORMANCE MATERIALS POLAND S.A.	150 tys. PLN	Bezterminowo
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową handlową	MERCK Sp. z o.o.	350 tys. PLN	Bezterminowo
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową handlową	PGNIG S.A.	270 tys. PLN	Bezterminowo
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową leasingu	PKO Leasing Sp. z o. o.	15 649 tys. PLN	15 września 2018 r.
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową leasingu	Xerox Polska Sp. z o.o.	440 tys. PLN	31 marca 2019 r.
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową leasingu	Rel-Jota Sp. z o.o.	11 430 tys. PLN	31 grudnia 2019 r.
Poręczenie kredytu dla BIOLEK Sp. z o.o.	HSBC Bank Polska S.A.	10 000 tys. PLN	01 lipca 2023 r.
Notarialne Oświadczenie o poddaniu się egzekucji z tyt. umowy kredytu dla Biolek Sp. z o.o.	HSBC Bank Polska S.A.	15 000 tys. PLN	01 lipca 2023
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową z tytułu umowy o dofinansowanie POIR.01.01.01-00-0579/16 patrz nota 27.3	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	20 988,43 tys. PLN	30 listopada 2025

W dniu 27 października 2016 r., w związku ze sprzedażą udziałów MJ BIOTON, wygasło zobowiązanie warunkowe wynikające z umowy wspólników spółki MJ BIOTON Life Sciences Ltd (poprzednia nazwa Nong Investments Limited) z dnia 28 lutego 2008 r. zawartej pomiędzy BIOTON S.A., Marvel BioScience Limited („MBS”) oraz MJ BIOTON Life Sciences Ltd, przewidziana była klauzula opcji put na rzecz MBS. (patrz również noty 6, 11 i 19).

W dniu 24 stycznia 2013 r. Actavis Group PTC ehf z siedzibą w Islandii („Actavis”) przekazał BIOTON zawiadomienie o rozwiązaniu umowy joint-venture, dotyczącej współpracy w zakresie rozwoju i komercjalizacji insulin na rynkach Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych oraz Japonii („Umowa”). Zgodnie z warunkami rozwiązania Umowy BIOTON jest zobowiązany do zwrotu 50% Wynagrodzenia z 50% zysków generowanych w przyszłości z komercjalizacji insulin Spółki na rynkach Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych i Japonii do wysokości 11 275 tys. EUR. Zobowiązanie jest bezterminowe.

W dniu 29 listopada 2017 r. wygasło zobowiązanie warunkowe wobec UniApek S.A.. na kwotę 15 400 tys. EUR, w związku ze spłatą pożyczki.

W dniu 31 grudnia 2017 r. wygasło zobowiązanie warunkowe wobec BGŻ Leasing Sp. z o. o. na kwotę 410 tys. PLN, w związku z zakończeniem umowy leasingowej.

29. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi

29.1 Przedmiot transakcji – obroty w okresie (w tys. PLN)

Nazwa podmiotu	Przedmiot transakcji	Wartość netto	
		01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
BIOTON International GmbH	Pożyczka udzielona (patrz nota 10)	159	163
	kapitał	132	131
	odsetki	27	32
	Sprzedaż, w tym:	-	21
	usługi	-	21
BIOLEK Sp. z o. o.	Pożyczka udzielona (patrz nota 15)	276	1 221
	kapitał	-	971
	odsetki	276	250
	Sprzedaż, w tym:	250	532
	usługi	250	532
	Zakup, w tym:	351	880
	towary	1 131	100
	zaliczki na poczet dostaw towarów	(780)	780
Biopartners Holdings AG	Pożyczka (patrz noty 6 i 10)	-	-
	kapitał	-	1 564
	odsetki	9 844	9 359
	odpis aktualizujący	(9 844)	(10 923)
	Sprzedaż, w tym:	-	58
	usługi	-	58
Biopartners GmbH	Sprzedaż, w tym:	-	-
	usługi	12	13
	odpis aktualizujący	(12)	(13)
Biopartners Polska Sp. z o. o. w likwidacji ¹⁾	Sprzedaż, w tym:	-	6
	usługi	-	6
BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o. o.	Sprzedaż, w tym:	7 604	6 094
	usługi	1 362	1 704
	towary	6 242	4 390
	Zakup, w tym:	50 030	53 232
	usługi	50 030	53 215
	towary	-	17

Nazwa podmiotu	Przedmiot transakcji	Wartość netto	
		01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
Fisiopharma S.R.L. ²⁾	Pożyczka (patrz nota 19)	-	(617)
	odsetki	200	218
	odpis aktualizujący, w tym:	(200)	(835)
	kapitał	-	(617)
	odsetki	-	(218)
GERMONTA HOLDINGS Ltd	Pożyczka otrzymana	-	-
	kapitał	-	5 296
	umorzenie kapitału (patrz nota 6)	-	(5 296)
	odsetki	-	100
	umorzenie odsetek (patrz nota 6)	-	(100)
MINDAR HOLDINGS Ltd	Pożyczka otrzymana	-	-
	kapitał	-	13 708
	umorzenie kapitału (patrz nota 6)	-	(13 708)
	odsetki	-	260
	umorzenie odsetek (patrz nota 6)	-	(260)
Ning Bo Bolden Area	Zakup, w tym:	3 010	-
	usługi	3 010	-
SciGen Ltd (Singapur)	Sprzedaż, w tym:	20 654	16 029
	produkty lecznicze	15 465	14 442
	API	3 934	-
	towary	1 255	1 243
	usługi	-	344
	Zakup, w tym:	4 172	51 804
	Prawa „Desing Package”	-	47 559
	usługi	4 172	4 245
	Pożyczka (patrz noty 6,10 i 11)	(41 296)	(32 527)
	odsetki	5 300	5 054
	spłata w tym:	(3 460)	(37 581)
	kapitał	(2 958)	(31 601)
	odsetki	(502)	(5 980)
	odpis aktualizujący, w tym:	(43 136)	-
	kapitał	(35 212)	-
odsetki	(7 924)	-	
SciGen Ltd (Beijing)	Zakup, w tym:	250	8
	Usługi	250	8
UniApek S.A.	Pożyczka spłacona w tym:(patrz nota 21)	(58 442)	60 860
	kapitał	(57 868)	60 830

Nazwa podmiotu	Przedmiot transakcji	Wartość netto	
		01.01.2017-31.12.2017	01.01.2016-31.12.2016
UniApek S.A.	odsetki	(574)	30
Tricel S.A. ²⁾	Pożyczka (patrz nota 19)	-	(4 260)
	odsetki	207	647
	odpis aktualizujący, w tym:	(207)	(4 907)
	kapitał	-	(4 260)
	odsetki	(207)	(647)

1) Uprawnomocnienie postanowienia o wykreśleniu spółki BioPartners Polska Sp. z o. o. nastąpiło 04 lutego 2017 r.

2) W dniu 27 kwietnia 2017 r. Spółka utraciła kontrolę nad Tricel S.A. i spółkami zależnymi pośrednio przez Tricel, tj. Fisiopharma s.r.l oraz Pharmatex Italia s.r.l. patrz nota 19.

29.2 Salda otwartych pozycji rozrachunków

Nazwa podmiotu	Saldo z tytułu:	Wartość w tys. PLN	
		31.12.2017	31.12.2016
BIOTON International GmbH	Należności, z tytułu:	1 292	1 212
	- dostaw, robót i usług	55	1 146
	- pożyczek (patrz nota 10)	1 237	66
BIOLEK Sp. z o. o.	Należności, z tytułu:	8 954	8 530
	- dostaw, robót i usług	1 213	1 065
	- pożyczek (patrz nota 15)	7 741	7 465
Biopartners Holdings AG	Należności, z tytułu:	-	-
	- dostaw, robót i usług	636	764
	- pożyczek (patrz nota 10)	452 236	518 520
	- odpisy aktualizujące należności (patrz nota 16)	(636)	(764)
	- odpisy aktualizujące pożyczki (patrz nota 15)	(452 236)	(518 520)
Biopartners GmbH	Należności, z tytułu:	-	-
	- dostaw, robót i usług	312	327
	- odpisy aktualizujące należności (patrz nota 16)	(312)	(327)
BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o. o.	Należności, z tytułu:	187	-
	- dostaw, robót i usług	187	-
	Zobowiązania, z tytułu:	1 106	5 313
	- dostaw, robót i usług	1 106	5 313
Fisiopharma S.R.L. ¹⁾	Należności, z tytułu:	-	1 564
	- pożyczek (patrz nota 19)	-	10 674
	- odpisy aktualizujące (patrz nota 19)	-	(9 110)

Nazwa podmiotu	Saldo z tytułu:	Wartość w tys. PLN	
		31.12.2017	31.12.2016
Germonta Ltd	Należności, z tytułu:	-	-
	- pozostałe	-	-
	Zobowiązania, z tytułu	18	20
	- pozostałe	18	20
Pharmatex S.R.L. ¹⁾	Należności, z tytułu:	-	1 453
	- dostaw i usług (<i>patrz nota 19</i>)	-	3 039
	- odpisy aktualizujące (<i>patrz nota 19</i>)	-	(1 586)
SciGen (Singapur)	Należności, z tytułu:	215 705	318 091
	- dostaw, robót i usług	1 949	121
	- pożyczek (<i>patrz nota 10</i>)	265 930	317 970
	- odpisy aktualizujące pożyczki (<i>patrz nota 10</i>)	(52 174)	-
SciGen (Beijing)	Zobowiązania, z tytułu:	-	8
	- dostaw, robót i usług	-	8
UniApek S.A.	Zobowiązania, z tytułu:	-	60 860
	- pożyczek (<i>patrz nota 21</i>)	-	60 860
Tricel S.A. ¹⁾	Należności, z tytułu:	-	11 364
	- pożyczek (<i>patrz nota 19</i>)	-	31 553
	- odpisy aktualizujące (<i>patrz nota 19</i>)	-	(20 189)

Salda otwartych pozycji rozrachunkowych będą rozliczane płatnościami pieniężnymi. Sporadycznie Spółka może rozliczać rozrachunki poprzez wzajemne potrącenie wierzytelności.

¹⁾ W dniu 27 kwietnia 2017 r. Spółka utraciła kontrolę nad Tricel S.A. i spółkami zależnymi pośrednio przez Tricel, tj. Fisiopharma s.r.l oraz Pharmatex Italia s.r.l. *patrz nota 19.*

30. Przeciętne zatrudnienie.

<i>W etatach</i>	31.12.2017	31.12.2016
Przeciętne zatrudnienie na stanowiskach nierobotniczych	309	294
Przeciętne zatrudnienie na stanowiskach robotniczych	192	195
	501	489

31. Wynagrodzenie wypłacone lub należne osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących (netto bez podatku od towarów i usług)

BIOTON S.A.

W tysiącach złotych

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
A.	Osoby zarządzające:	3 221	3 072
1.	Neymann Robert	640	-
2.	Dziki Marek	1 156	557
3.	Polonek Adam	1 111	1 469
4.	Kociński Bogusław	34	-
5.	Liu Jubo	280	185
6..	Dukaczewski Marcin	-	482
7.	Ziegert Sławomir	-	379
B.	Osoby nadzorujące:	186	195
1.	Liu Jubo	30	29
2.	Trzeciak Dariusz	40	37
3.	Borowy Paweł	6	-
4.	Chiang Ming-Tso Mark	15	-
5.	He Gary	6	-
6.	Vaidyanathan Viswanath	24	15
7.	Qi Bo	6	-
8.	Comberbach David	13	18
9.	Dukaczewski Marcin	4	17
10.	Gomez Blanco Alejandro	18	12
11.	Huang Yu Liang	11	15
12.	Siembida Tomasz	4	-
13.	Ziegert Sławomir	9	12
11.	Gabor Artur	-	4
14.	Hu Jin	-	18
16.	Typiński Maciej	-	6
18.	Wang Yanoming	-	8
18.	Xiang Xue	-	4
C	Razem	3 407	3 267

32. Płatności w formie papierów wartościowych

W 2016 r. zakończono realizację programów motywacyjnych skierowanych do kadry kierowniczej (dalej „Programy”) spełniających definicję wynagrodzenia za pracę w postaci akcji własnych, których dotyczy MSSF 2 „Płatność w formie akcji własnych” (Share-Based Payments). Programy oparte były o instrumenty finansowe – warranty – przyznawane bezpłatnie, uprawniające do objęcia akcji Spółki w określonych terminach po określonej z góry cenie, przy czym jeden warrant uprawnia do objęcia jednej akcji Spółki.

Programy działały w latach 2009 -2015. Z tytułu wyceny programów, w tym okresie, Spółka ujęła w kosztach i na kapitale rezerwowym kwotę w wysokości 32 470 tys. PLN, z tytułu rozwiązania umów wypłaciła odszkodowania w wysokości 990 tys. PLN. Kapitał rezerwy na dzień bilansowy wynosił 28 632 tys. PLN.

33. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłacone oraz należne za rok obrotowy

BIOTON S.A.

W tysiącach złotych

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
a) obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego ¹⁾	736	820
b) obowiązkowy przegląd półrocznego sprawozdania finansowego	206	273
c) inne usługi poświadczające	-	-
d) usługi doradztwa podatkowego	-	-
e) pozostałe usługi	-	-
Razem	942	1 093

W dniu 06 kwietnia 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki wyznaczyła Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. (obecnie Deloitte Audit Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.) z siedzibą w Warszawie jako podmiot przeprowadzający przegląd i badanie sprawozdań finansowych Spółki (jednostkowego i skonsolidowanego) sporządzonych na dzień 30 czerwca 2017 r. i 31 grudnia 2017 r.

¹⁾ W 2017 r. w pozycji obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego w kwocie 942 tys. PLN, kwota 438 tys. PLN stanowi wartość zapłaconego wynagrodzenia za rok 2016, kwota 242 tys. PLN wartość utworzonej rezerwy za 2017 r. kwota 56 tys. PLN stanowi wartość należnego wynagrodzenia za rok 2017 (w 2016 r. w kwocie 820 tys. PLN odpowiednio kwota 435 tys. PLN stanowi wartość zapłaconego wynagrodzenia za rok 2015, kwota 385 tys. PLN wartość utworzonej rezerwy za badanie roku 2016).

34. Oszacowania i przyjęte założenia do sporządzenia sprawozdania finansowego

Oszacowania i przyjęte założenia podlegają ciągłej weryfikacji i są oparte o dane historyczne oraz najlepszą wiedzę Spółki na dzień dokonania oszacowania. Spółka dokonuje oszacowań i założeń dotyczących przyszłości. Wyniki tych oszacowań nie są z reguły równe rzeczywistym wynikom. Oszacowania i założenia, które w największym stopniu mogą oddziaływać na wartość bilansową aktywów i zobowiązań dotyczą wyceny inwestycji w spółki zależne (*patrz noty 6, 10 i 11*). W celu określenia wartości odzyskiwanych dokonano projekcji przepływów pieniężnych, które potwierdzają wartość ujętą w bilansie.

35. Wpływ zmian wynikających z zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” i MSSF 16 „Leasing” na jednostkowe sprawozdanie finansowe BIOTON S.A. od 01 stycznia 2018 r.

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 *Instrumenty finansowe* („MSSF 9”), który został wydany w lipcu 2014 r. obejmuje trzy obszary związane z instrumentami finansowymi: klasyfikacja i wycena, utrata wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 01 stycznia 2018 r. i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Spółka stosuje MSSF 9 retrospektywnie dla okresów rozpoczynających się po 01 stycznia 2018 r. bez przekształcenia danych porównywalnych. Zmiany wyceny aktywów finansowych, na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 zostaną ujęte w pozycji zysków/strat zatrzymanych. Ponadto, w wyniku zastosowania MSSF 9, zmieni się klasyfikacja niektórych aktywów finansowych. MSSF 9 określa trzy główne kategorie aktywów finansowych: (i) wyceniane według zamortyzowanego kosztu, (ii) wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz (iii) wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Standard usuwa zdefiniowane w ramach MSR 39 kategorie: aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

a) Klasyfikacja i wycena

Standard wprowadza nowe podejście do klasyfikacji aktywów finansowych, na które ma wpływ charakterystyka przepływów pieniężnych oraz model biznesowy jednostki związany z danymi aktywami. Model biznesowy dotyczy sposobu w jakim jednostka zarządza swoimi aktywami finansowymi w celu generowania przepływów pieniężnych.

Spółka oczekuje, że wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej, pozostaną wyceniane w ten sam sposób. Dla instrumentów dłużnych Spółka posiada jeden model biznesowy zakładający ich utrzymywanie w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych. Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Spółka nie sprzedaje należności handlowych w ramach faktoringu – będą one nadal wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy.

W zakresie klasyfikacji instrumentów kapitałowych Spółka skorzysta z opcji wyceny akcji/ udziałów w spółkach nienotowanych znajdujących się w portfelach handlowych, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Zmiana ta nie będzie miała istotnego wpływu na przyszłe wyniki finansowe Spółki.

b) Utrata wartości

Nowy model utraty wartości oparty jest o oczekiwane straty kredytowe, wymagający bieżącego uznawania tych strat. Ze względu na sposób działania Spółki, a w szczególności współpracę z niewielką liczbą dużych odbiorców oraz uzyskiwanie od nich przedpłat lub możliwości stosowania blokad na dostawy, wprowadzenie nowego modelu nie będzie miało znaczącego wpływu na wartości netto należności raportowanych przez Spółkę.

Spółka udziela pożyczek podmiotom powiązanym. Dla tych pożyczek Spółka stworzyła model wyceny oparty na ocenie szkód oczekiwanych. Zmiany wysokości odpisów w wyniku zastosowania tego modelu opisane są poniżej.

c) Rachunkowość zabezpieczeń

Standard wprowadza zreformowany model rachunkowości zabezpieczeń, z rozszerzonymi wymaganiami ujawnień o działalności zarządzania ryzykiem. Nowy model stanowi znaczącą zmianę rachunkowości zabezpieczeń, która ma na celu dostosowanie zasad rachunkowości do praktycznej działalności zarządzania ryzykiem. Stosowanie wymogów rachunkowości zabezpieczeń jest opcjonalne. Spółka nie dokonuje transakcji zabezpieczających spełniających definicję rachunkowości zabezpieczeń, w związku z czym zmiany nie będą miały wpływu na jej sprawozdanie finansowe.

Spółka przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Spółkę zasady rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych. W ocenie Spółki wprowadzenie MSSF 9 nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny Spółki, za wyjątkiem skutków zastosowania MSSF 9 w obszarze utraty wartości. Na dzień 01 stycznia 2018 roku odpisy z tytułu utraty wartości wzrosną o 0,3 mln PLN (po uwzględnieniu wpływu podatku dochodowego), co wpłynie na zmniejszenie kapitałów własnych Spółki o tę samą kwotę.

W ramach analizy wpływu MSSF 9 na jednostkowe sprawozdanie finansowe dokonano oceny modelu biznesowego i charakterystyki przepływów pieniężnych posiadanych aktywów finansowych, tj. instrumentów kapitałowych, pożyczek, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych, a także środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. W rezultacie stwierdzono, że poza instrumentami kapitałowymi opisanymi powyżej, zastosowanie MSSF 9 nie zmieni obecnego modelu wyceny aktywów finansowych Spółki, tj. po początkowym ujęciu nadal wyceniane będą według zamortyzowanego kosztu.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 *Przychody z umów z klientami* („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmują się w kwocie wynagrodzenia, które przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spółka zastosuje MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej.

Spółka prowadzi działalność w obszarze produkcji i sprzedaży preparatów insulinowych oraz badań i rozwoju w tym zakresie.

Spółka przeprowadziła analizę umów z klientami, które obowiązywały w 2017 i które będą obowiązywać od 01 stycznia 2018 r.,

(i) największą pozycję w przychodach stanowią umowy na dostawy produktów leczniczych i substancji farmaceutycznych 90%, (ii) umowy na dostawy towarów, min. wyrobów medycznych i suplementów diety związanych z terapią cukrzycy stanowią 6% przychodów, (iii) pozostałe umowy stanowią 4%.

a) Sprzedaż towarów (produkty lecznicze, substancje farmaceutyczne, wyroby medyczne i suplementy diety)

Jeżeli umowa zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru, Spółka ocenia, że wpływ przyjęcia MSSF 15 na ujmowanie przychodów oraz wyniki finansowe Spółki z tytułu takich umów nie będzie istotny. Przychód będzie rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem.

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. W Spółce nie występują istotne umowy zawierające prawo zwrotu lub inne zapisy o wynagrodzeniu zmiennym.

Spółka ustaliła, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu jest nieistotny. W związku z tym Spółka nie identyfikuje korekty na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

b) Sprzedaż pakietu dóbr i usług lub pakietu kilku usług, świadczonych w różnym okresie

Zgodnie z MSSF 15, cenę transakcyjną przypisuje się do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży. Spółka ocenia, że w wyniku przyjęcia MSSF 15 przypisanie ceny transakcyjnej do dóbr i usług w ramach pakietu, a w konsekwencji ujęcie przychodu, nie ulegnie znaczącej zmianie.

c) Zaliczki otrzymane od klientów

Spółka prezentuje zaliczki otrzymane od klientów w pozycji „Pozostałe zobowiązania niefinansowe”. Zgodnie z obecną polityką (zasadami) rachunkowości Spółka nie ujmuje kosztów z tytułu odsetek od otrzymanych zaliczek, w tym długoterminowych.

Zgodnie z MSSF 15, Spółka ocenia czy umowa zawiera istotny element finansowania. Spółka zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodne z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Spółka nie będzie wydzielała istotnego elementu finansowania. W związku z powyższym Spółka ocenia, iż skutek zastosowania MSSF 15 będzie nieistotny.

d) Licencje

MSSF 15 wprowadza nowe zasady rozpoznawania przychodu z udzielonych licencji. Zgodnie ze standardem Zarząd musi ustalić, czy odrębna licencja uprawnia klienta do dostępu do własności intelektualnej lub do korzystania z własności intelektualnej. W zależności od tej klasyfikacji przychód z udzielonej licencji będzie rozpoznawany przez okres udzielenia licencji lub jednorazowo. Udzielanie licencji nie jest podstawową działalnością Spółki, jednak w toku jej działalności na rynkach zagranicznych zdarzają się sytuacje udzielenia licencji. W ocenie Spółki udzielane licencje stanowią prawo do korzystania z własności intelektualnej, w wyniku

czego zamiana klasyfikacyjna nie doprowadzi do istotnych zmian w ujmowaniu przychodów. Spółka dokonała oszacowania wpływu standardu MSSF 15 w odniesieniu do umów licencyjnych. Spółka ustaliła, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu jest nieistotny. W związku z tym Spółka nie identyfikuje korekty na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Nie przewiduje się również aby zastosowanie nowego standardu miało istotny wpływ na zakres ujawnień w ramach przyszłych sprawozdań finansowych Spółki.

MSSF 16 Leasing

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 *Leasing* („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 *Leasing*, KIMSF 4 *Ustalenie, czy umowa zawiera leasing*, SKI 15 *Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne* oraz SKI 27 *Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu*. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji. MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych. Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Rachunkowość leasingodawcy zgodnie z MSSF 16 pozostaje zasadniczo niezmienną względem obecnej rachunkowości zgodnie z MSR 17. Leasingodawca dalej będzie kontynuował klasyfikowanie umów leasingu z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17. Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania. MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka jest w trakcie oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane zasady rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

Spółka nie zakończyła jeszcze analizy przewidywanego wpływu wprowadzenia MSSF 16 na jej przyszłe sprawozdania finansowe, dlatego też na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie była w stanie wiarygodnie określić tego wpływu.

36. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

- w dniu 27 marca 2018 r. Spółka zawarła z Yifan International Pharmaceutical Co., Ltd z siedzibą w Hong Kongu (YIFAN) umowę ramową globalnej dystrybucji sprzedaży i marketingu produktów Spółki. Szczegółowe warunki kooperacji Stron na danym rynku, będą ustalane w odrębnych umowach wykonawczych. Umowa została zawarta na okres 15 lat. Umowa została zawarta pod prawem Hong-Kongu i wszelkie spory z nią związane będą rozstrzygane przez sądy miejscowo właściwe dla YIFAN. Współpraca Stron na warunkach wskazanych w umowie wiąże się dla Spółki ze znaczącymi korzyściami, związanymi głównie z przejęciem przez partnera dystrybucyjnego kosztów rejestracyjnych, kosztów działań komercyjnych i marketingowych, w szczególności także kosztów budowania sieci sprzedaży dystrybucyjnej na poszczególnych rynkach. Głównym zadaniem partnera dystrybucyjnego jest rozwój i promocja związana ze sprzedażą produktów Spółki mająca na celu poprawę wyniku finansowego Spółki i jej Grupy Kapitałowej.

Zarząd oświadcza, że po dniu bilansowym do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego poza w/w zdarzeniami nie wystąpiły inne zdarzenia oraz nie podpisano umów, które miałyby istotny wpływ na badany rok 2017.

Ponadto Spółka nie była stroną umów o łączeniu z inną spółką lub spółkami, wobec Spółki nie toczą się postępowania: upadłościowe, układowe ani likwidacyjne, ani według najlepszej wiedzy Spółki nie istnieją okoliczności, które mogą doprowadzić do wszczęcia takich postępowania. Wobec Spółki nie toczą się postępowania: ugodowe, arbitrażowe lub egzekucyjne, których wynik ma lub może mieć istotne znaczenie dla działalności Spółki.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
Robert Neymann	Prezes Zarządu	
Marek Dziki	Członek Zarządu	
Bogusław Kociński	Członek Zarządu	
Adam Polonek	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg

Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
Ewa Suhecka	Główny Księgowy	

Warszawa, 06 kwietnia 2018 r.